

Kozma Miklós nyilatkozott a szélsőséges agitációról

Egy osztrák nevelőnő halálos drámája Budapesten

R
Magyarország
Amerika
ping-pong
12:4

MAGYAR HÉTFŐ

Ára
6
fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Hétköznap:

Budapest, VI., Aradi-utca 8. Telefon: 1-207-26*

Vasárnap: VIII., Rökk Szilárd-utca 4.

Tel.: 1-444-04 és 1-444-05

FŐSZERKESZTŐ:

LÉVAI JENŐ

HÉTFŐ, 1937. ÉVI JANUÁR 25

XIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Hirota, a lemondott japán miniszterelnök.

BLUM ELUTASITJA a német tárgyalási módszert

„A francia-német megegyezés csak általános európai rende- zés keretében képzelhető el”

Lyon, január 24.

Blum francia miniszterelnök Lyonban a baloldali pártok lakomáján vasárnap délben nagy beszédet mondott, amelyben nyomatékosan hangoztatta a francia kormány békés szellemét.

Ez a békés irányzat nem akadályozza meg a kormányt abban, hogy meg tegye azokat a védelmi intézkedéseket, amelyeket Franciaország méltósága, biztonsága és érdekei megkövetelnek.

— Nem szorítottunk arra — folytatta Blum —, hogy megelőzzük vagy elhárítsuk a háború veszélyét. Igyekeztünk minden erőnkkel odahatni, hogy Európa a megszilárdulás, a rend, az egyetértés és az összetartás állapotába jusson, mert csak ezen az alapon épülhet fel a szilárd béke.

A miniszterelnök ezután megemlítette, hogy amikor nemrégiben visszatért üdüléséről Párisba, meglepetéssel olvasta a

pokban, hogy lyoni beszédének európai fontossága lesz, mert ebben felveti a francia-német viszony problémáját és ajánlotta tesz a közvelen francia-német tárgyalásra, valamint a két ország gazdasági együttműködésére.

— Egy vallomással tartozom önöknek, — fűzte tovább Blum. — Amikor ezek a feltűnést keltő hírek megjelentek, még egyáltalán nem döntöttem arról, hogy mit is fogok mondani itt. A modern sajtónak azonban megvan az az erénye, hogy végül is valóságra váltja azt, amit elképzel. Addig hajtogat valamilyen, ami egyelőre csak a képzelet világába tartozik, amíg abból valóság nem lesz. A párisi lapok után a nemzetközi sajtó is megírta, hogy ma itt a francia-német viszonyról fogok foglalkozni. Minthogy a sajtó így határozott, így is fogok cselekedni. Végeredményben a sajtónak igaza volt, mert csodálatos előérzettel épített olyan eseményekre, amelyek e hírek megjelenésekor még nem is történtek meg.

Azt hiszem, reális érzékről teszek tanúságot, amikor kijelentem, hogy

a francia biztonság kérdését nem akarjuk különválasztani az európai béke kérdésétől,

— nem pedig azért, mert ezt nem is tehetjük meg.

— Meggyőződésünk, hogy semmiféle olyan kötelezettség, amely különlegesen Franciaországra vonatkozik, nem biztosítaná Franciaország biztonságát. Ez a meggyőződés vezet minket akkor, amikor e sokszor félreértett formulát hangoztatjuk: *oszthatatlan béke*. Mi nem maradhatunk Európában közömbös szemlélők. Tagjai vagyunk a Népszövetségnek, híven ragaszkodunk a Népszövetség alapelveihez, hívek vagyunk a Népszövetség alapokmányához, másfelől *barátság fűz egyes nemzetekhez, amelyekkel teljes mértékben közösséget vállalunk*. Olyan kötelezettségeket vállalunk, amelyekhez teljes mértékben hívek maradunk.

A mi célunk az marad, — hogy megismételjem a július havi londoni közlemény kifejezését, — hogy az európai problémákat együttesen rendezzük.

— Bebizonyítottuk, hogy ennek előmozdítása céljából készek vagyunk teljes nyíltsággal és önzetlenséggel közreműködni, de általános rendezésre törekszünk és egy ilyen általános rendezésnek a keretében igyekszünk megoldani a francia-német problémát.

Gazdasági megegyezés és politikai rend

— Továbbra is azt hiszem, hogy egy ilyen rendezés lehetséges, ha valamennyi európai nemzet egyforma jóakarral vállalkozik e feladatra, de ugyanúgy gondolkodom, amint Eden mondotta az angol alsóház keddi ülésén, hogy tudniillik

ezidőszent ez a lehetőség elsősorban Németországon múlik.

Teljes nyíltsággal akarok erről a kérdéssel beszélni. A német állam a jelen pillanatban minden szervező képességét és nemzeti akaratának egész hatalmát arra for-

„Nem követjük a német módszert, amely elszigetelésre törekszik”

— Eden minapi beszéde után és Hitler küszöbön álló beszéde előtt — folytatta Blum —, helyénvaló is, hogy ismét kifejtsem a francia kormány felfogását. Mindezek előtt tisztáznom kell egy kifejezésnek az értelmét, amelyet sűrűn használnak, de nem eléggé gondolnak meg. Mit jelent szabatosan ez a kifejezés: *közvetlen tárgyalások Németországgal*? A közvetlen tárgyalások állandóan folynak, részben a nagykövetek közvetítésével, részben — ha arra alkalom nyílik — a miniszterek közvetlen találkozására útján. E tárgyalások során nincs egyetlen kérdés sem, amelyet mellőznének.

Mindig készek voltunk és vagyunk arra, hogy a legösszefogottabban és a legszabadabban törekedjünk nemcsak azoknak a folyó kérdéseknek a megvilágítására, amelyek két szomszéd ország mindennapos érintkezéséből folynak, hanem azoknak az általánosabb természetű kérdéseknek is teljes nyíltsággal való megtárgyalására, amelyek

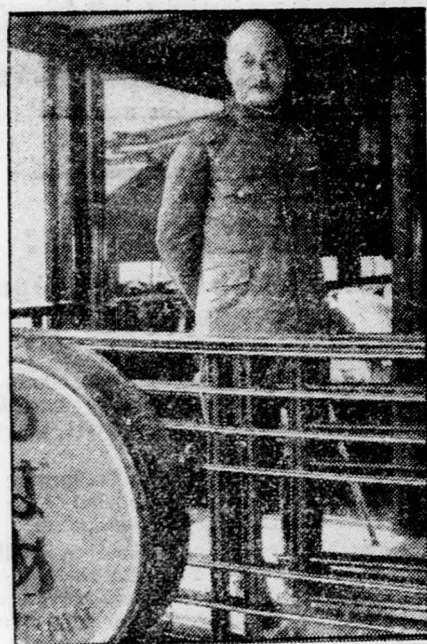
két nagy állam politikai életében merülnek fel.

— Akik közvetlen megbeszélést emlegetnek, azok rendszerint nem az érintkezésnek erre a fajtájára gondolnak, amely most is megvan, hanem a kérdések külön rendezésére. Arra gondolnak, hogy megegyezést lehet létesíteni Németország és Franciaország között *négyszemközt megbeszélésen, anélkül, hogy a vitában más nemzetek is részt vennének vagy a megoldásban szintén szerepelnének.*

— Nyilvánvaló másfelől, hogy ez a felfogás közel áll ahhoz a módszerhez, amelyet Hitler kancellár hirdet és követ, ahhoz a módszerhez, amely

kétoldalú szerződések megkötésére törekszik külön-külön az egyes államokkal és azokat igyekszik tárgyalások során és a megoldások tekintetében egymástól elszigetelni. A francia kormány nem ezt a módszert hirdeti és követi.

Amikor erre emlékeztetek, nem elméleti előszeretettel akarok kifejezésre juttatni.

Terausi japán hadügyminiszter, akinek állásfoglalása a kormányválságot előidézte.

Mussolini, fiával Romanoval síel Róma közelében.

50-ik magyar film!

A Méltóságos

Kisasszony

Rendezte: **Balogh Béla**
a „Havi 200 fix” rendezője

Főszereplői:

Szelezky Zita
Csontos Gyula
Uray Tivadar
Báthly Lajos és
Fülöp Magda

A héten **Décsi**
mutatja be **Atrium** és **Kamara**

átja, hogy leküzdje súlyos gazdasági nehézségeit. Önként merült fel tehát sokak lelkében egy bizonyos cserének a gondolata, egy bizonyos szerződésnek az ötlete, amelynek értelmében Németország gazdasági téren gazdasági támogatást kapna és ennek ellenében megfelelő módon részt venne az európai helyzet békés szabályozásában. En nem akarom követni ezen a téren e gondolat felvetőit. En azt hiszem, hogy

nem javasolhatunk Németországnak semmi olyat, ami alkához lenne hasonlító.

— Sokkal mélyebben átérezzük a mi nemzeti méltóságunkat, és sokkal határozottabban el vagyunk tökéve arra, hogy adandó esetben annak tiszteletben tartását másoktól megköveteljük, semhogy ne tartjuk tiszteletben magunk is más nemzetek méltóságát. Még távolabb áll tőlünk az a hamis és veszélyes gondolat, hogy a gazdasági nehézségek súlyosbodása Németországot egy napon arra szoríthatja, hogy kénytelen lesz mások segítségét kérni és kénytelen lesz feltételeknek vetni alá magát. Óvakodjunk továbbá attól, hogy gyanulással az a békeakaratot, amelyet Hitler kancellár több ünnepélyes alkalommal megnyilvánított.

Ha eljön valamikor az az idő, amikor meggyezések létesülnek, ezek csupán a bizalom szellemében és az egyenjogúság alapján létesülhetnek.

De ennek megállapítása mellett rá kell mutatnunk egy nyilvánvaló igazságra, amely előtt senki sem hunyhat szemet.

— Európa mai állapotában, amikor a népek érzékenysége hosszú hónapok óta időszakos megrázkódtatásokat szenved, amikor a fegyverkezési verseny mindenütt a háború előtti időknél is gyorsabb ütemben folyik,

hogyan lehet elképzelni olyan gazdasági meggyezéseket, amelyek függetlennek lennének a politikai rendezéstől?

Melyik az a nemzet, amely hozzájárul a ahhoz, hogy közreműködjen egy másik nemzettel akár oly módon, hogy hiteket nyújt neki, akár úgy, hogy javítja ellátását nyersanyagokban, akár úgy, hogy megkönnyíti számára népszerűségének elhelyezését, vagy a gyarmatosítást, akár más módon, ha a legkisebb mértékben is atto-

kell tartania, hogy az általa nyújtott segítséget egy napon ő ellene fordíthatják, ha fennállhat az a lehetőség, hogy a hitelek, a nyersanyagok, a népszerűség külső letelepítése arra szolgálhat, hogy olyan katonai erőt és felkészültséget gyarapít, amelynek ő vagy barátai lennének az áldozatai?

Leszerelés és gazdasági érdekek

— Szükségszerű kapcsolat és kikerülhetetlen összefüggés áll fenn tehát egyrészt a gazdasági együttműködés, másrészt a békés megszervezés és a fegyverkezési verseny megszüntetése között.

Hogy közösen dolgozzunk, ehhez az szükséges, hogy békében dolgozhassunk.

— Ez az összefüggés éppen olyan nyilvánvaló akkor is, ha megfordítjuk a kérdés feltevését.

Magának a fegyverkezésnek a túlságba vitele benső meggyőződés

„A francia-német kérdés európai problémája”

— Itt kell érintenem azt a tervet, amelyet a gazdasági válság kezdetén a nemzetközi munkálgói hivatal a szakszervezetekkel együtt kidolgozott, továbbá azt az indítványt, amelyet közvetlenül a háború után barátaim és én dolgoztunk ki a jövőteli kérdés megoldására. Végső következtetésem tehát ez:

a francia-német probléma benső összefüggésben áll az európai problémával és a gazdasági együttműködés szükségesszerű kapcsolatban áll a politikai rendezéssel és a béke megszervezésével.

A francia kormány kész ma és kész a jövőben tetteivel juttatni kifejezésre azt a hő akaratát, hogy Európának és a világnak visszaadják az igazi biztonságot,

vagyis azt a mélyeséges benső meggyőződést, hogy a világban helyreállt a béke szelleme, hogy többé nem nehezíti rája aggodalom, hogy ismét megtalálja munkájának és államának nyugalmát.

— Abban a legutóbbi beszédben, amelyre most ismételten hivatkoztam és amellyel gondolatban és érzésem teljesen egyetérték, Eden angol külügyminiszter a következőket mondotta: „Nem gyógyít-

szerint arra fogja kényszeríteni Európát, hogy újból megfontolás tárgyává tegye a leszerelés kérdését.

A fegyverkezés korlátozására és fokozatos csökkentésére vonatkozó egyezménynek szükségesszerűen szerves részét kell alkotnia az európai problémák általános rendezésének. Am a hadianyagok gyártása ma olyan helyet foglal el az ipari államok termelésében, hogy valószínűleg lehetetlen lenne elrendelni minden további nélkül a gyártás megszüntetését, mert belső válságok súlyos veszélyét idézhetjük fel. Többé talán nem is lehetséges már a leszerelés tárgyában olyan nemzetközi politikai megállapodást tervbe venni, amelyet ne egészítsenek ki nemzetközi gazdasági megállapodás, amely helyettesítő piacokat biztosít a vállalatok és a munkások számára. Ilyen módon természetesen vetődik fel a nagy európai és gyarmati nemzetközi közmonkák kérdése, vagyis az anyagi és műszaki együttműködés problémája, továbbá a hitel kérdése, vagyis a pénzügyi együttműködés problémája.

hatjuk meg a világot szövetségekkel és szerződésekkel, nem gyógyíthatjuk meg bármilyen emelkedett és bármilyen békés szellemű beszédekkel. Együttműködésre irányuló akaratra, kétségbevonhatatlan akaratra van szükség.” Ez az akarat egyhangúlag megvan Franciaországban. Ez az akarat olyan szembetűnő és olyan nyilvánvaló, hogy — gondolom — az egész világon senki sem kételkedik benne.

Ha — amint óhajtok és reméljük — Németország maga is kifejezésre juttatja az együttműködésre irányuló akaratát, akkor készek vagyunk minden hátsó gondolat nélkül közreműködni vele épügy, mint minden más nemzettel.

Nem engedjük, hogy a közös erőfeszítésben bárki is megelőzzön minket és Európára nézve a lehető legszerencsésebbnek tartjuk, ha nemes versengés alakul ki a béke irányában.

Befejezésül a miniszterelnök hangoztatta, hogy a kormány rendíthetetlen szívből ragaszkodik az oszthatatlan béke megővéséhez s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az egész ország támogatja a kormányt ebben a törekvésében.

Mikecz Ödön államtitkár a Kossuth óta megváltozott politikai horizontról

Ceglédre jelenik: Vasárnap volt hetvándik évfordulója annak, hogy Ceglédről száztagú küldöttség kereste fel a Torinóban számkivetésben élő Kossuth Lajost. Az évforduló napját fényes ünnepség keretében ülték meg. Az ünnepségen résztvett Mikecz Ödön dr. belügyi államtitkár, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője, Cegléd város országgyűlési képviselője is ő mondotta a díszében a Kossuth-szertelgel az emlékbeszédet.

Az államtitkár először résztvett a városháza nagytermében megtartott Kossuth-emlékünnepélyen, amelyen az ünnepi beszédet dr. Fésüs György közjegyző mondotta.

A Nép körben tartott díszében mondotta el Mikecz Ödön beszédét. Többek között a következőket mondotta:

— Idestova egy évszázad választ el attól a kortól, amikor Kossuth gondolatai formái kezdtek a magyar közéletet, — egy évszázad, amely alatt a történelem kerekét nagyokat fordultak. Más világ az, amelyben élünk, gyökeresen más a gazdasági rend, amelynek feladatát ennek a nemzedéknek megoldani kell, gyökeresen és tragikusan más az a politikai horizont, amely alatt a mai magyarságnak meg-

kell találni a jövő felé vezető útját. Olyan erők léptek a történelem színpadára, amelyeket még Kossuth látnoki szelleme sem sejtethetett meg — mutathat-e tehát iránnyt az a szellem, vezethet-e tehát az a gondolat, amely Kossuth Lajoson keresztül száz évvel ezelőtt a kor szavaként szólt meg egy alélt nemzet előtt? Ha erre a kérdésre választ akarunk adni, ne keressük soha azt napi politika szintjén.

Beszédét így végezte be: — Mindenkifelell áll a nemzet öncélúsága és ami ennek következménye; a nemzet szabadsága, ha szükséges, az egyéni szabadságok korlátozása árán is, — ez Kossuth politikájának végső tézise. Szeressük és kívánjuk szabadságunkat, de ne jobban, mint a nemzetét.

Mikecz Ödön államtitkár beszédét gyakran szakította félbe a tetszésnyilvánítás és a taps és beszéde végén lelkesen ünnepelték az államtitkárt.

Mikecz Ödön dr. belügyi államtitkár a délutáni órákban gépkocsin visszatért a városba.

Budapestre hozták a rádiumlopás gyanúsítottját Konokul tagad Szóják János

Szegedről telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: Mint ismeretes, szombaton a szegedi rendőrség őrizetbe vette Szóják János budapesti illetőségű fiatalembert, akit a Frigyesi-klinikán történt rádiumlopással gyanúsítanak. Budapestre vasárnap délután detektívek érkeztek Szegedre, akik kihallgatták a rádiumlopással gyanúsított Szójákot.

A kihallgatás során továbbra is megmaradt tagadása mellett Szóják János. — Ha agyon is vernék, akkor sem mond-

hatok mást — hangoztatta kihallgatása során.

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a rádiumlopás valószínű tettese bujdosása közben elásta a rádiumot,

hogy így elterelje magáról a gyanút és inkább pénztelenül, rongyosan járta hetek óta az országot.

Szóják Jánost vasárnap délután vonatra ültették és az esti órákban Budapestre hozták, ahol hétfőn délelőtt fogják kihallgatni.

Súlyos szerencsétlenség az e. szakadt villanyvezeték kijavításánál

Bajáról telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: Súlyos zavarokat okozott a város villanításában az időjárás. Néhány nappal ezelőtt ólmos eső esett, vasárnap virradó éjjel pedig zuzmára lepté be a tájat. A mázsás suví jég-tömegek több helyen elszakították a villanyvezeteket és Baján szombat estétől vasárnap reggelig szünetelt a világítás.

A vezeték kiavítása során súlyos szerencsétlenség is történt. Véménd és Pécsvárad között az elszakadt távvezeték kijavításánál dolgozott Anton József 31 éves kisköri születésű távirtdai szerelő. Mászózással akart feljutni az egyik pózna tetejére, de a hatalmas pózna ledőlt és Anton hatméteres magasságból a földre zuhant. Súlyos koponyasérüléseket szenvedett, ezenkívül hat bordája tört el. Életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

Német püspökök bucsu-kihallgatása a pápánál

RÓMA, január 24.

XI. Pius pápa vasárnap reggel búcsúkihallgatáson fogadta a berlini és müncheni püspököket.

A Szentatya állapota változatlan, fájdalmi csökkennek. A pápa kedélyállapota jó. A délelőtti folyamán a pápa fogadta Pacelli bíboros-államtitkárt, valamint a berlini és a müncheni érseket.

Halálos tiltott műét

Vasárnap reggel a Szövetkezetek Erzsébet Kórháza igazgatósága telefonon jelentette a főkapitányság bűnügyi osztályának, hogy 10 nappal ezelőtt Pestszenterzsebetről, a Hátar-utca 1. számú házból súlyos állapotban szállították a szülészeti osztályra Bődöcs Bálint gyári munkás 29 éves testét.

Az orvosok megállapították, hogy Bődöcsnén tiltott műtetet hajtottak végre és ennek nyomán általános vérmérgezés lépett fel.

Az asszony elmondta, hogy Súlyom Pálné, 58 éves napzámosnő, a Lujza-utca 25. számú házában, tiltott műtetet hajtott rajta végre néhány pengőért.

A rendőrség megállapította, hogy Súlyomné hasonló bűncselekmények miatt nyolc évvel ezelőtt már 6 hónapi börtönnel büntetve volt. Detektívek mentek ki a Lujza-utca, ahonnan bekísérték Súlyomné és

az időközben meghalt Bődöcsné vallomása alapján letartóztatták.

Hodzsa Milán: „Nem akarjuk a kisebbséget elcseszesíteni”

Prága, január 24.

A parlamenti ülészek kezdete alkalmából Hodzsa miniszterelnök nagy beszédet mondott a rádióban. Kijelentette többek közt Hodzsa,

hogy a jövő hét folyamán Csehország tartósan rendezi kereskedelmi kapcsolatát Magyarországgal.

— Ámbár fennállanak bizonyos politikai nehézségek — folytatta Hodzsa —, tagadhatatlan, hogy továbbfolytatódik gazdasági téren a kisantantállamok és a római szerződés aláíró hatalmak között a közeledés. Csehország kormánya meg akarja erősíteni a gazdasági kapcsolatokat Olaszországgal és Németországgal, továbbá Bulgáriával egyetértésben a másik két kisantantállammal.

Attérve a kisebbségi kérdésre, a miniszterelnök kijelentette, hogy tárgyalások kezdenek a német pártok képviselőivel. Hozzátette, hogy semmilyen külföldi befolyás sem érvényesült, amikor a kormány elhatározta a tárgyalások megindítását. Álláspontunk közismert — folytatta Hodzsa —

nem akarjuk a kisebbségek elcseszesítését vagy eltörlését, éppen úgy, ahogy mi is szenvednénk, ha a csehek és a tótokat elnémetesítik, vagy elmagyarosítanak.

Befejezésül Hodzsa dicsőítette a demokráciát, mint ami biztosítja Csehország létét, függetlenségét és biztonságát.

HETSZER HASBASZURTA Szombathelyről jelent a Magyar Hétfő tudósítója:

A vasmegegyel Kenyeri községben Pörmézi Endréné, egy gazdálkodó 30 éves idegbajos felesége őrizetlen pillanatban konyhájával hetszer hasbaszurta magát, majd jobbkarjának csuklóján felvágta az ereit. Hatalmas vértöcsében eszméletlenül találtak rá. A celledömölki kórházba szállították súlyos sérüléseivel. Életbenmaradásához kevés a remény.

Kozma Miklós belügyminiszter: „Az ország rendjét nem kell féltetni a szélsőséges agitációtól“

A belügyminiszter nagyjelentőségű nyilatkozata a Magyar Hétfőnek — A kormány erélyes lépésekre készül a rendbenlők ellen

A magyar belpolitika sorsdöntő események előtt áll. Az egész vonalon — jobboldalon és baloldalon egyaránt — bizalmas tanácskozásokon, megbeszéléseken készítik elő az átalakulást. A most következő hetek eseményei a magyar politikában soká emlékeztetnek fognak maradni.

A fontos események sorozata már vasárnap megkezdődött. Pontban fél tizenegykor megállt a miniszterelnöki palota előtt Kozma Miklós belügyminiszter RR. 500 rendszámú kocsija. A kocsiból a belügyminiszter szállt ki. Felsietett a Sándor-palota első emeletére, — de nem a hivatalos helyiségekhez, tanácskozótermekhez ment, amelyekre ráfeküdt a vasárnapi csend és nyugalom, — hanem a miniszterelnöki magánlakás ajtaján csengetett be. Darányi Kálmán miniszterelnök már várta a belügyminisztert.

Darányi és Kozma tanácskozása a miniszterelnöki lakás intim kis szalonjában zajlott le.

A kormányelnök és a belügyminiszter teljes három órán keresztül tanácskozott.

Egészen bizonyos: ez a bizalmas tanácskozás nagyban hozzájárult a politikai helyzet tisztázásához.

Félkettő tájban a tanácskozás befejeződött és a Magyar Hétfő politikai rovatvezetőjének alkalma volt beszélni Kozma Miklós belügyminiszterrel.

— A miniszterelnök úrral — mondotta munkatársunknak a belügyminiszter — elsősorban a belügyi tárca körébe tartozó kérdésekről tanácskoztam. Az ajánlasi rendszer reformjáról szóló törvényjavaslat, amelyet még a korácsonyi szünet előtt nyújtottam be, most kerül a képviselőház illetékes bizottságai elé. Közölhetem, hogy

Bornemisza a városrendezés-

ről szóló javaslata után a kormány minden más javaslatot félretéve, az ajánlasi rendszer reformjáról szóló fontos javaslatot fogja letárgyaltatni.

— A belügyi tárca ebben a parlamenti ülészakban még a gyógyszerész törvényjavaslatl fogja a képviselőházat foglalkoztatni. Ezenkívül még egy-két kisebb jelentőségű javaslatot fogok be-terjeszteni.

— *Kegyelmes Uram — mondottuk — az egész országot elárasztják igazató, lázító tartalmú röpiratokkal, amelyekkel megméltelyezik a nép lelkét. Ezenkívül ország-szerre féktelen uszítás és lázító folyik. Hajlandó-e a kormány tenni valamit ezek ellen a nemzetromboló jelenségek ellen?*

— A röpiratok és a röpcédulák ügyében a nyomozás folyamatban van — válaszolta a belügyminiszter. — Egyik napról a másikra a bűnösöket nem lehet lefűletni. A rendőrség illetékes ügyosztálya Hetényi Imre főkapitányhelyettes vezetésével a legerélyesebben nyomoz!

— Ami a szélsőséges agitációt illeti, felelősségem teljes tudatában kijelentem: az ország rendje biztosítva van, azt féltetni nem kell, a kormány ezt a nyugalmat és békét minden körülmények között tovább is biztosítani fogja!

A belügyminiszter nyilatkozatának az a tény ad különös jelentőséget, hogy a nyilatkozatot a miniszter a miniszterelnökkel folytatott háromórás tanácskozása után tette.

Más forrásból nyert értesülésünk szerint

a kormány a leghatározottabban és a legerélyesebben lép fel a közeljövőben a szélsőséges agitáció ellen.

A közeli napokban a belügyminiszterrel

főispáni értekezlet lesz, amelyen megbeszéljük a szükséges intézkedéseket, s a miniszter kiadja sürgős és fontos utasításait.

Ezzel a kérdéssel a pénteki minisztertanács is foglalkozni fog.

A kormány valamennyi tagja átéri a preventív intézkedések megtételének szükségességét.

Hóman vasárnapi tanácskozása Kállay Miklóssal

Még valami történt vasárnap, ami mellett nem lehet szó nélkül elmenni és ez:

Hóman Bálint kultuszminiszter, a miniszterelnök bizalmasa feltűnően hosszú megbeszélést folytatott Kállay Miklós volt miniszterrel, Bethlen István gróf legbizalmasabb hívével.

Hómanról köztudomású, hogy ő a Darányi-kormányban a „békeközvetítő”. Ugy a kormánypárt, mint az ellenzék tagjaival ő tárgyal, ő közvetít. Ezt az elterjedt hírt ugyan már többször megcáfolták — a cáfolatokra azonban minden egyes alkalommal rácafoltak — a tények és az események.

Igy tehát különös érdeklődésre tarthat számot Hóman tanácskozása Kállayval. Azt, hogy Hóman és Kállay között miről volt szó, még nem lehet tudni, egyikük sem nyilatkozott, tény azonban, hogy ez a vasárnapi megbeszélés is hozzájárul a politikában a nyugalmi állapot megerősítéséhez.

Ez a bizalmas tanácskozás minden biztonnyal élénk feltűnést fog kelteni politikai körökben.

Miről beszél kedden Darányi?

A most következő napok is sok érdekeséget tartogatnak. Kedden délelőtt megalkul az Egyesült Kereszténypárt. Megalkul még pedig — Csilléryék nélkül. Az új kereszténypárt konzervatív lesz, komoly, súlyos szavú alakulat, Csilléryék pedig még inkább eltölnének a szélsőségek felé. Az Egyesült Kereszténypárt alakuló ülésén Zichy János nagy beszédet mond.

Ezzel egyidőben értekezletet tart a Nemzeti Egység Pártja is. Itt Ivády Béla üdvözlő majd Darányi Kálmán miniszterelnököt, aki nagy beszédet mond. Ismertetni fogja mindazokat az intézkedéseket, amelyeket karácsony óta tett, s nyilatkozni fog minden időszerű problémáról.

Nagyon erélyesen ki fogja jelenteni a miniszterelnök: nem ismeri el a frakciós létjogosultságát, nem engedí meg bontani a párt sorait és rámutat az egység fontosságára.

Tiltakozni fog minden külön úton való haladás ellen, s felhívást intéz azokhoz, akik nincsenek megelegedve, hogy — ha úgy tetszik — lépjenek ki a pártból.

Nyilatkozni fog a miniszterelnök a szélsőséges agitáció aknamunkájáról is, amelyet a legélesebben elítél.

Ismertetni fogja a kormány terveit és be-

Bárhonnan
Szerezzen pénzt!

és jöjjön el sofort a

Gólya-vásárra

mielőtt a főslágerek elfognak.

Még csupán 4 napig áll a vásár!

Az árak káprázatos olcsók!

Néhány példa:

Krepdesin biúz 2.98

Himzett ponguola

krepdesinből 11.80

Férfi házikabát 11.80

Viskoza harisnya 97 1/2 fill.

Viskoza harisnya 1.10

Sarmóz kombiné 2.98

Sarmóz nadrág 1.38

Bundanadrág 1.88

Sarmóz női hálóing 4.98

Női zsebkendő —.22

Férfizsebkendő —.38

Női ruha 9.98

Matlasse pongyola 6.98

Pizsama 2.98

Nyakkendő —.78

Nyakkendő —.95

Férfi flórcokni —.79 és —.95

Műseluem —.87

Mosott ke lengye gyolcs 83

Vidékre utánvétellel szállítunk

Meg nem felelő árúért a pénzt visszaadjuk

Gólya
ÁRUHÁZAKI

VII, Rákóczi út 38. VI, Király-utca 52

jelenteli: készülnek már a fontos alkotmányjogi javaslatok.

Darányi keddi beszéde minden biztonnyal — több szempontból — a szenzáció erejével fog hatni.

Ugyanezen a napon, kedden délután összeül a képviselőház. Az első ülés nem formális lesz, hanem mindjárt megkezdik a városrendezésről szóló törvényjavaslatok tárgyalását.

Csütörtökön a felsőház tart ülést, pénteken pedig fontos minisztertanács lesz.

Fodor Pál

Véletlenül agyonlőtte fiát

Miskolcra jelent a Magyar Hétfő tudósítója: Molnár János 48 éves kiskertori földbirtokos vasárnap reggel 25 éves János nevű fiával vadászatra indult. Gyalogosan vágta az útnak. Az egyik keskeny úton Molnár eleszűzött egy fagyott

rögön és elvágódott. Kezében tartott puszkája elsűlt és a golyó fiának hasába fűródott.

A kétségbeesett apa vérző fiát vállára vette és úgy akarta bevinni a kórházba, de hiába, mert a szerencsétlen fiú útközben elvérzett. A vizsgálat megindult.

Malagát bombázták a nemzeti csapatok repülői

Madrid, január 24.

Andujari jelentés szerint a kormány-csapatok rohammal elfoglalták Lopera falut és mintegy négy kilométernyire előrenyomultak. A felkelők egyik lovas járőre kelepcebe került és tizenkét halottat vesztett. A kormánycsapatok támadásukat tovább folytatják a tüzérseg támogatásával.

Gijoni jelentés szerint

a felkelők Espana nevű hadihajója a tengerpart több pontját ágyútűz alá vette.

Lövései kárt nem okoztak.

Malagából érkezett jelentés szerint

a felkelők repülőgépei a város több

pontjára bombát dobtak

és igen súlyos veszteségeket okoztak. A

bombavetésnek csak egy halálos áldozata van.

RÖKK MARIKA

a legszebb magyar filmsztár legcsillogóbb szerepe.

A szív nem eladó

Egy színésznő amerikai kalandjai

Rendezte: Georg Jacoby Zene: Franz Doelle

Rökk Marika partnerei:

Hans Söhnker, Alfred Abel, Leopoldine Konstantin, Genia Nikolajewa, Sima Oszkár, Friedl Haerlin, Erich Kestin

Romantika! Pazar kiállítás! Pompás zene!

PREMIER MA! URÁNIA

Eltemették Dalmácia utolsó katonai parancsnokát

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor magasarangú katonatisztek állottak megilletődve a farkasréti temető halottasháza előtt. Odabenn a koszorúktól borított ravatalon feküdt *Zulavszky Elemér* lovag, nyugalmazott honvédtábornok, a dalmát tengerpart utolsó katonai parancsnoka és a nyugatmagyarországi felkelők egyik vezére. A ravatal oldalán a gyászborotult hozzátartozók között az elhunyt honvédtábornok özvegye áll szokva... A küldöttségek tagjai között ott volt *Urmányos Nándor* is, az Országgyűlés Nagybizottság elnöke, továbbá *Battlay Akos* alelnök. A lelkes vigasztaló imája után *Battlay Akos* emlékeztet meg az elhunytól és méltatta *Zulavszky Elemér* hazafias érdemeit.

Ezután megindult a gyászmenet a koporsóval, amelynek oldalán ez a felírás állt: *Zulavszky Elemér, élt 67 évet...*

MOB

Mulatás közben agyonlőtte magát a kikoszarzott kéro

Gyöngyösről jelentik: Vécsa hevesmegyei községben különleges módon követett el öngyilkosságot *Horváth András* jómódú 22 éves gazdaleány. *Horváth* szerelmi bánatában hátrázta el magát az öngyilkosságra, mert a falu legszebb lánya kikoszarozta. Utolsó találkozására hívta imádottját, de az nem jött el a találkozóra. *Horváth* rettenetesen elbűsülta magát, elment a vendéglőbe és mulatni kezdett. Már hosszú sorban álltak a borosüvegek a cigányokkal mulató legény előtt az asztalon, amikor előrántotta revolverét és szelvéltte magát. Holtan bukott az asztalra, a borosüvegek közé.

MOB

Gazdasági egyesületet alakítottak a tisztviselők az uszorakölcsonök ellen

Ez év nyarán pattant ki és egyre nagyobb hullámokat vert fel főleg a fővárosi tisztviselők kiuzsorázóinak botránya, amely azóta is naponta foglalkoztatja úgy a polgári, mint a büntető bíróságokat és már-már ügylátszott, hogy felgöngyölödött az uszorafront, amikor a legutóbbi napokban a közalkalmazottak fiktív lakbér lekötésével kapcsolatosan kibocsátott tiltó miniszteri rendelet alapján újabb hullámokat vert és tömegével érkeztek az ügyészségre a büntető feljelentések.

A kiuzsorázott tisztviselők egysége és szervezett fellépést határoztak el az uszorákkal szemben és e célból vasárnap tartották alakuló közgyűlésüket és elhatározták, hogy most már az egyesület szervezettel lép fel egyrészt az uszorákkal szemben, másrészt a Pénzügyi Központ közalkalmazotti tisztviselői kölcsönének mintájára, készpénzkölcsönöket szereznek tagjaik részére törvényes feltételek mellett, amelyből az egyesület tagjai kifizetik az uszorakölcsönöket és fedezik a szükségleteiket.

Wilhelm Gaszton ny. honvédtábornokot választották meg elnökül közfelkiáltással, aki azután hosszasan ismertette az egyesület célját. Ezekután az alakuló közgyűlés megválasztotta a tisztviselőket.

MOB

Rendeleti úton kéri orvosolni sérelmeiket a frontharcosok

Az Országos Frontharcos Szövetség IX. kerületi főcsoportja vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott a Tisztviselő Kaszinó Eszterházy-utcai épületében. Többszáz főnyi frontharcos gyűlt egybe, amikor délelőtt 11 órakor *Kertész Elemér*, a Frontharcos Szövetség ügyvezető alelnöke megnyitotta az ülést. *Kertész Elemér* üdvözölte a megjelenteket, majd ismertette a frontharcos törvénytervezetet, amely immár 19 esztendő óta súlyos problémája a hadviselőeknek.

Utána vitéz *Tóth András* dr. országgyűlési képviselő szöveget fel. Rámutatott a törvénytervezet szükségességére, majd határozati javaslatot terjesztett be. A nagygyűlés egyhangúlag magáévá tette és elfogadta a betervezett indítványt. Vitéz *Tóth András* felszólalása után a nagygyűlés védelmi arra kérte az elnököket, hogy kérjék fel a kormányt a frontharcos-kérdések rendeleti úton való elintézésére.

MOB

Sikerült a tizenharmadik öngyilkosság

Miskolcra telefonálta a Magyar Hétfő tudósítója. Tizenharmadszor követett el öngyilkosságot *Barcsi András* 65 éves díszgyári iparos. Az utóbbi tíz esztendőben, amióta súlyos betegség tart, pontosan tizenhátszor kísérelte meg az öngyilkosságot, de mindig sikertelenül. Most nadragulyát vett be és ez halálát okozta.

PRÓBADOBOZ 24 FILLÉR

Ezt is visszatértem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál.

Eredeti tubus 88 fillér, eredeti doboz P 1.50

Óriási tubus P 2.-, óriási doboz P 3.-

Kapható minden szaküzletben és a készítő:

Dr. HOLCZER vegyes illa szertárában,

Budapest, VI., Terezh-körú. 8. szám.

KÖZGAZDASÁG

Egymillió pengővel nagyobb a Kereskedelmi Bank nyeresége, mint tavaly

Mindig nagy várakozás előzi meg a közgazdasági életben vezető nagybankunk, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank mérlegét. A most nyilvánosságra hozott 1936. üzletéről szóló mérleg adatai minden várakozást felülmúlta, miután a Kereskedelmi Bank üzletét a szokottnál is nagyobb eredménnyel zárta.

A tiszta nyereség több mint egymillió pengővel múlja felül a tavalyit, ami valamennyi üzletág erős fejlődésének a következménye.

A Kereskedelmi Bank *Weiss Fülöp* elnöke alatt és *Stein Emil* dr. vezérigazgatója alatt így eddigi öröndetes fejlődésének kereteit is felülmúlta. A Magyar Nemzeti Bank osztalékpolitikájára folytatán az intézet az idei üzletét osztalékát a tavalyihoz szabta és a kiosztásra nem kerülő összeget a részvényesek számára olyan formában

biztosították, hogy a különböző tartalék-alapokat és a nyugdíjalapot a rendszeresen is lényegesen nagyobb mérvben növelték.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága *Weiss Fülöp* elnöke alatt e hó 19-én ülést tartott, amelyen megállapította, hogy az 1936. üzletét — a nyugdíjalapnak a kötelező juttatáson túlmenő kivételével nagy összegű dotálása után — előlét nélkül P 4,354,312.90 tiszta nyereséggel zárult, az előző évi P 3,301,098.23-al szemben.

Elhatározta egyben az igazgatóság, hogy a f. é. február 3-án délután fél 5 órakor megtartandó 95-ik rendes évi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1936. évi osztalék kifizetésére, ugyanúgy, mint tavaly, 1,500,000 P, vagyis részvényenként 3 P fordítsassék, továbbá, hogy a rendes tartalék alap 1,000,000 pengővel, az intézeti épületek értékesítéskénti alapja 200,000 P-vel, az alkalmazottak jöletti intézményei pedig 60,000 P-vel javadalmaztassanak és az 1937. üzletére 2,093,273.23 P nyereség vitessék elő.

Jelentős megerősödésről tesz tanuságot a Pesti Hazai Első Takarékpénztár mérlege

A fennállásának évszázados jubileuma felé közeledő Pesti Hazai Első Takarékpénztár szomb. tette közzé 1936. évi mérlegét, amely öröndetes bizonyítéka legregibb takarékpénztárunk újabb fejlődésének. A betétállomány újabb kétmillióss emelkedése legjobb tanujele a közönség rendületlen bizalmának és a mérleg többi adata mind azt mutatja, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztár üzleti tevékenysége minden téren megélné. Az intézet közismert és már hagyományos óvatos mérlegelésből önként adódik, hogy a nyereségtöbbletet a pénzügyi teret a tavalyinál is nagyobb tartalékolásra és magasabb gazdasági érdekekre való tekintettel, nem magasabb osztalék fizetésére fordítja. A Pesti Hazai Takarékpénztár kiütő mérlege újabb bizonyítéka annak, hogy ez a tekintélyes régi pénzügyteret *Erney Károly* és *Milos György* legfőbb irányítása mellett egyrészt a régi hagyományokhoz ragaszkodók hűségese, másrészt állandó ör-

vendetés további fejlődést mutat.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület igazgatósága f. hó 23-án tartott ülésén megállapította az 1936. üzletét mérleget, a nyereség- és veszteségszámlát és elhatározta, hogy a február hó 6-ára egybehívandó 37-ik rendes közgyűlésen 1,415,008.38 P-t tevő nyereség kiosztására nézve a következő javaslatot fogja előterjeszteni:

Fizetessék osztalékra minden egyes részvény után 3 P, 200,000 drb. részvény után tehát 600,000 P, fordítsassék a rendes tartalék-alapra 100,000 P, az ingatlanértékesítéskénti tartalék-alapra 150,000 P, az egyesületi nyugdíj-tartalék-alapra 50,000 P, az egyesületi nyugdíj-alap"-ra 10,000 P, jótékony és alapítványi célokra, a fővárosi pénzügyteretkel együtt adott összegeken felül 12,000 P, a felügyelőbizottság és a választmány tagjainak tiszteletdíjára 19,655 P, a tisztviselők külön utalmazására 70,000 P, és az alapszabály szerinti jutalék levonása után fennmaradó 338,822.38 P az 1937. évi nyereség- és veszteségszámlára irassék át.

KÖZGAZDASÁGI HÍREK

PANASZOKTÓL HANGOS AZ ORSZÁG. Hízen tudjuk, hogy embertársainknak csak igen kicsi hányada volt megelégedve a béke-viágban is. Jölesett akkor is kipanaszkoni magát feleségnek, szülőnek „Erbtantenak”, azóval mindenkinek, akivel a jó vagy rossz sors összekötözte. A múltban is voltak tehát bajok és panaszok, de ezek sokfélék és főként egyének voltak. Ahány ember, annyiféle kifogásolt. Azonban olyan „nyúltszavúzásos” egyhangú sikert a panaszok terén még nem aratott tényező, mint most a drágaság, meg az adó. Kevés emberrel találkozunk, aki nem erre lyukadt ki végeredményben. Ezt tapasztaltuk a vidéket járva és erről sírózkodnak a városokban. Nem esünk abba a hibába, hogy a drágaságot tipikusan magyar jelenségnek tüntessük föl. Tagadhatatlanul világbetegség ez. Az egész világot uráló fejverkezési és a nyersanyagok árát oly mértékben torozta fel, hogy ez a gazdasági élet minden vonatkozásában nagyfokú drágulást idézett elő. Míg azonban kiüföldön az árak emelkedésével a kereseti viszonyok is megjavultak, addig nálunk ezt nem tapasztalhattuk. A drágulás sorozatát előlindító közüzemi tarifák, gáz, villany- és viteldíjemelést vajjon hol honorálták nálunk a fizetéseknek? A cipő, a ruha és az elsőrangú élelmiszerekkel, mint a kenyérben, vajban és tejben bedőlott áremelkedések nem kaptak rekompenzációt a jövedelmi oldalán. A magyar dolgozóirásadalom pedig túrt, szenvedett egy jobb, egy szebb jövő érdekében. Megtette a kötelességét mindenkoron. Az államháztartás felesége a magyar dolgozó „értékeségi érme.” Az élet, no meg sokszor a lemondás harcában érdemelte ki. Az ülközöt, a harc sok vért kívánt. Ne csodálkozzunk tehát, ha a megsanyargatott harcosok nyugalmat, békét szeretnének. Békét az élet frontján. Győzelemre segítették az állam pénzügyét, most sajátmaguk megsegítését várják. Az ő támogatásukkal vitte győzelemre a magyar pénzügyek legfőbb tábornoka, *Fabinyi Tihomér*, az államháztartást. Csodában dolgozott, „szimfóniák” nélkül, de annál eredményesebben. A győztes hadvezér a napokban Pécsét szöveget intézet a már leszerelt sereghez — az adófizetőkhez. Lekötötte magát a kispolgárság adóterhének enyhítése mellett. Az ingóvagyon erősebb és újabb megadóztatását helyezte kilátásba. Beismerése ez az adóterhek igazgatlanul egyenlőtlen elosztásának. Újabb adóemelés jön tehát. A múltban minden ilyenirányú intézkedés csak újabb drágaságot idézett elő és végeredményben ismételtén a kisember húzta a rövidéket. Az egész magyar adórendszert kell igazságosabb és demokratikusabb alapokra felépíteni. Nem adóemelés kell, mely végső jökon megint a vékonypénzüleket kólintja fejbe, hanem adó-mérséklés. Inkább ma, mint holnap. A pénzügyminiszter úr ne felejtse el azt a régi közmondást: „Kétszer ad, aki gyorsan ad”...

SZURDAY RÓBERT, a Pamutipar vezérigazgatója orvosi tanácsra visszavonult vállalatának vezetésétől. Szurday elhatározásáról a legszélesebb gazdasági körökben is sajnálattal vannak tudomást. Nevéhez nemcsak vállalatának felvirágoztatása fűződik, hanem munkássága irányt szabott az egész magyar textiliparnak. Mi azt reméljük, hogy elhatározása nem lesz végleges és nagy tudását és gyakorlati tapasztalatát a textilgyártás más terén — az egész magyar gazdaság javára fogja érvényesíteni.

ANNAK IDEJÉN nagy port vert fel a csepeli szabóknak ügye. A bankok egymás-közi vizsgálja már-már szakítással fenyegetett. Hosszas tárgyalások után a Kereskedelmi Bank és csoportja javára visszaléptek a többi pályázók. Azóta sok idő telt el, de az ügyben még mindig nem történt végleges döntés. A munkálatok megindítását pedig tavaszra tervezték. Sok idő tehát már nincs a tévovázásra. Sürgős döntést vár a közvélemény. Vagy talán a csoport tagjai között nincs meg az egyetértés?

A MAGYAR TEXTILGYÁROKOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE nyugdíjpenztára részére a Gyöngy-utcában ötemeleles bérpalotát vásárolt 263 ezer pengőért.

BEFEJEZŐDÖTT a gabonatózsdén a német 5 ezer vagonos tengeri-kivitel lefedezése. A piacon arról beszéltek, hogy a német relációban újabb kétezer vagonos tengeri-export kerül lebonyolításra. Illetékes helyen azonban ezeket a híreket erőlyesen megcáfolták. Mi már a múltban is lekötöttük magunkat azon elv mellett, hogy értékes kukoricánkat csak valúért szállíthatassák ki.

A Magyar Tisztviselők Takarékpénztára R.-T. 1936. évről szóló zárszámadásai a hivatalos lapban folyó hó 22-én jelentek meg. A mérleg adatai szerint a takarékpénztár üzletei az elmúlt évben minden vonatkozásban számottevő fejlődést mutatnak; ennek egyik jele a betétállomány mintegy 16 százalékos emelkedése. A takarékpénztár kihelyezéseiből egy év alatt 1,500,000 pengő, vagyis az összes kihelyezések 30 százaléka folyt vissza; e likvidálás mellett volt lehetséges, hogy az intézet kisebb tételekben kb. 2,000,000 pengő új kölcsönt folyósíthatott és így a váltóállomány 4,000,000 pengő fölé emelkedett. A likviditásnak a kedvező arányán kívül a kihelyezések bonítására jellemző, hogy a perszített követelések a kihelyezési állománynak 0.75 százalékát teszik ki és hogy a behatásokkal kapcsolatban nincs az intézet tulajdonában egyetlen árverésen, vagy más úton vásárolt ingatlan sem. A tiszta nyereség előrelátó és óvatos tartalékolás után a tavalyi 35 662 pengő szemben 40 880 pengővel tesz ki, ami közel 12 százalékos emelkedést jelent. Az igazgatóság a közgyűlésnek ez évben is a tavalyi 2 százalékos osztalék kifizetését javasolja.

Agyonlőtte magát egy fiatal osztrák nevelőnő, mert el kellett hagynia Budapestet Rouland Hildegard romantikus drámája

Halálos öngyilkosság történt vasárnapra virradó éjszaka Budán a Horthy Miklós-út 61. számú bérpalotában.

Dr. Andor Pál orvosi rendelőjében agyonlőtte magát egy 28 éves nevelőnő.

Amikor rátaláltak a szerencsétlen lányra, már nem lehetett rajta segíteni, halott volt. Megrendítő háttere van ennek az öngyilkosnőnek.

A fiatal leány azért menekült a halálba, mert el kellett hagynia Budapestet

és mert nem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy hazájába, Ausztriába utazzon, amikor minden gondolatával és ideg-százával Magyarországhoz volt kötve.

Rouland Hildegard nevelőnő albertletben lakott dr. Andor Pál orvosnál, akinek a rendelőjében követte el végzetes tettet. Búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy azért menekült a halálba, mert az Idegeneket Ellenőrző Hivatal tartózkodási engedélyét megvonta és

január 23-án este 11 órakor a bécsi vonattal el kellett volna hagynia Magyarországot területét.

Napok óta a búskomorság jelei mutatkoztak a bécsi születésű nevelőnőn, aki ki sem mozdult lakásából. Szombaton este a lakás főbérletje, Andor Pál dr. eltávozott hazulról és ezt az időt használta fel Rouland Hildegard arra, hogy az orvos íróasztalát felnyissa, az ott elzárt revolvert kivegye és azzal pontot tegyen életére.

Tíz esztendővel ezelőtt volt először Budapesten állásban a bécsi nevelőnő. Akkor megbetegedett, vörhenyt kapott, annak a családnak gyermekétől, akinél állásban volt. Rouland Hildegardot beszállították a Szent László-kórházba, amelynek fertőző osztályán dolgozott Andor Pál dr. Itt ismerkedett meg a feltűnő szépségű, kékszemű, szőkehajjú nevelőnő az orvossal, akinek Bécsből is több levelet írt, amelyekben megköszönte az orvos őrfeloldozó ápolását és életének megmentését.

Andor Pál dr. egy ideig válaszolgotott a nevelőnő leveleire, ez a kapcsolat azonban rövidesen megszűnt. A múlt év júliusában megszólalt Andor Pál dr. telefonja. Rouland Hildegard jelentkezett, aki elmondotta, hogy visszajön Budapestre és nagyon kéri az orvost — ha lehetséges —, helyezze el valahol állásban.

Andor Pál dr. meg is kísérelt mindent, a nevelőnőt azonban nem tudta kenyérhez juttatni.

A szerencsétlen fiatal leány végül is arra kérte az orvost, hogy adjon egy szobát neki, ahol meghúzhatja magát és ennek ellenében a háztartását fogja vezetni. Az orvos teljesítette ezt a kérést. Rouland Hildegard valóban nagyon használható alkalmazottnak bizonyult. A betegeket fogadta, a lakást rendben tartotta. Teltek, multak a hónapok és lejárt a fél esztendő, amennyi ideig idegenek Budapesten tartózkodhatnak. December 24-én, karácsony délutánján kapta meg Rouland Hildegard a Külföldiek Ellenőrző Hivataltól azt a határozatot, amelyben

felszólítják, hogy 30 napon belül, ja-

nuár 23-ig hagyja el az ország területét.

A Magyar Hétfő munkatársa vasárnap beszélt dr. Andor Pál orvossal, aki elmondta, hogy Rouland Hildegard búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben magyarázatot ad végzetes tettének okára, amelyet csak azért követett el, mert nem tud megválni Budapesttől. Ezt írta búcsúlevelében:

„Doktor úr, bocsásson meg, hogy ilyen kelemetlenséget okoztam Önnek, de nem tehettem mást. Senkim sincs, sem apám, sem anyám. Elkéseredésem már két ízben követtem el öngyilkosságot. Egyszer szublimátot ittam, másodszor pedig zsilettel vágtam fel karjaimon az ereket. Mindkét alkalommal megmentették az életemet. Az később el annak idején, hogy senkim se volt, sem rokonok, sem otthonom, ahol nyugodtan meghúzhattam volna magamat. Budapest volt az igazi hazám. Ugy éreztem, hogy megtaláltam magamat, a nyugalmamat és a boldogságomat. Soha sem

jutott eszembe, hogy valaha is meg kell válnom Magyarországtól.

Sajnos álmaim nem váltak valóra. Kijózanított azokból az a határozat, amelyet mint Doktor úr is tudja, karácsony napján kaptam kézhez. Mindent megkísértem, hogy meghosszabbítsák itt tartózkodásomat, igyskezetem azonban nem sikerült. Elfáradtam, nem akarok ismét bolyongani, nem akarok hazamenni, mert az én igazi hazám Budapest volt.

Nagyon fáj, hogy el kell mennem. A kiutasítási végzés megpecsételte sorsomat. A halálba megyek és most az utolsó utam előtt köszönöm meg azt a sok jót, amelyben részesített és hálásan gondolok most is Önre, Doktor Ur, aki tíz évvel ezelőtt az életemet mentette meg, most pedig hajlékot adott nekem...”

Budapest szerelmesének, Rouland Hildegardnak holttestét a rendőrség intézkedésére a törvényszék orvostani intézetébe szállították.

Letartóztattak egy vadállatias apát

A belvárosi ház elügye őszörmű bűne

A legszörnyűbb bűnnel terhelt állott vasárnap délelőtt egy 45 esztendőes férfi Szrubian Dezső dr. rendőrtanácsos, a főkapitányság magasrangú tisztje előtt, hogy vallomást tegyen azokról a borzalmas ügyekről, amelyeket három esztendő óta folytat. A minden emberi érzésből kivetkőzött férfi három évvel ezelőtt bűnös viszonyt kezdett akkor még 14 éves leányával, szombaton pedig erőszakoskodott 15 éves gyermekével is.

Kovács József 45 éves belvárosi házfelügyelő, akinek különben Budapest környékén 80 holdas földbirtoka, a fővárosban pedig saját háza van, gyanúsítottja ennek a rémregénybe illő borzalomnak. Kihallgatása folyamán

nem is tagadta, hogy valóban elkövette a bűncselekményeket,

amelyekről részletes vallomást tett. Szombaton futott össze minden terhelő bizonyíték a földbirtokos-házfelügyelő ellen. Az előkelő belvárosi bérpalota csendjét szombaton délelőtt kétségbeesett sikoltozás és segélykérés zaja verte fel. A lakók, akik a házfelügyelő lakásából hallották a kiáltást, berohantak Kovácsékhoz, ahol borzalmas látvány tárult a belétek elé.

A negyvenöt éves férfi fiatal, 15 esztendőes leányával dulakodott,

akiről letépte ruháit. Valaki a közeli rendőroroszobára rohant, hogy feljelentse a vadállatias embert. Ezzel csaknem egyidőben jelentés érkezett a főkapitányság bünyügyi osztályára, amelyben az egyik fővárosi szanatórium közölte a rendőrséggel, hogy egy leányt szállítottak be hozzájuk azzal a kívánsággal, hogy a 17 esztendősnőn tiltott műtétet hajtsanak végre. Kovács József volt az, aki a gyermekét autóval vitte a szanatóriumba, majd, mint aki

jól végezte dolgát, hazament és otthon lévő második leánygyermekével kezdett erőszakoskodni.

Mindennél szörnyűbb, hogy akkor történtek ezek a jelenetek a belvárosi bérpalota házfelügyelői lakásában, amikor

Kovács József felesége éppen a szülészeti klinikán feküdt, hogy egy új életet hozzon világra.

A szerencsétlen asszony semmiről sem tudott és még ma sincs tudomása azokról a borzalmakról, amelyeknek főszereplője a férje volt.

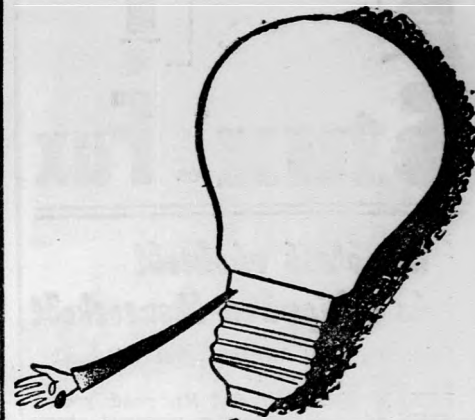
A IV. kerületi kapitányságról siettek ki Kovács József lakására, hogy megállapítsák, valóban megfelelnek-e az igazságnak azok a bejelentések, amelyek szinte hihetetlenül hangzottak.

A kerületi kapitányság rendőreinek nem akadt dolguk a bérpalota házfelügyelőjének lakásában. Kovács Józsefet már nem találták otthon, mert a szanatórium értesítése után a főkapitányság bünyügyi osztályának detektívjei autón robogtak ki Kovács Józsefért, akit azonnal bevitték a bünyügyi rendőrségre. Szombaton még tagadta az emberi érzésből kivetkőzött apa azokat a bűncselekményeket, amelyekkel vádolták.

Vasárnap azonban sikerült beszerezni a bizonyítékokat, amelyek kétségtelenné tették a házfelügyelő bűnös-ségét.

Kovács József elé tarták ezeket a bizonyítékokat, amelyek után a 45 éves férfi megtört és beismerte, hogy elkövette mindazokat, amivel megvádolták.

Beismerő vallomása után Kovács Józsefet a rendőrség letartóztatta és hétfőn délelőtt már át is szállítják az ügyészé Markó-utcai fogházába.

Egy
Lámpa,
mely
visszafixeti
az árárt!

A Tungram DUPLASPIRÁL-lámpa olyan gazdaságossá teszi áramfogyasztását, hogy használata folyamán bőven megtérül a lámpa ára.

JÓL JÁR
TUNGSRAM
DUPLASPIRÁLLÁMPÁVAL

Felakasztotta magát az abasári községi pénztáros

Gyöngyösről telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: A hevesmegyei Abasár községben vasárnapra virradó éjszaka öngyilkosságot követett el Gulyás Albert községi pénztáros. Az 51 éves férfi felakasztotta magát és mire a reggeli órákban hozzátartozói felfedték a tragédiát, az életűnt ember már meghalt. Gulyás Albert halálának oka ismeretlen. Csupán néhány soros búcsúlevelet hagyott hátra, amelyben a következőket írta: „Ennek is kellett történnie.” A főszoigabíró vasárnap kiszállott Abasárra, lepecsételte az öngyilkos pénztáros hivatali helyiségét. A hivatalos vizsgálatot hétfőn folytatja le a főszoigabíró.

Téli vásár

már

csak

4 nap

január 28-ig

Soha nem volt még ilyen siker a Téli vásáron!

Siessen Ön is vásárolni, mert készleteink rohamosan fogynak

DIVATCSARNOK

Rákóczi-ut 72-74

Stux és Fux

az olcsó vásártól és a Vigyázó-ékszerkelektől

Szín: egy üzlet kirakata előtt találkozik Stux és Fux.

FUX: Mi újság, Stux úr? Min gondolkodik? STUX: Összeszámoltam a pénzem, hogy megállapítsam, mit vehetek az olcsó téli vásár alatt.

FUX: Na és mit vesz? STUX: Legfeljebb lélegzetet...

FUX (mégis): Már megint kezd az ugrást?!! Tudja milyen olcsón lehet most mindent vásárolni? Jól is megy az üzletnek.

STUX: Bezzeg, amikor még nekem is volt üzletem, nem dicsékedtem, hogy jól ment az olcsó vásár. De akkor kiderült, hogy legálább van gondviselés...

FUX: Hogy-hogy? STUX: Folyton esett az eső...

FUX: No és mi köze volt ehhez a gondviselésnek?

STUX: Amikor odafent látták, hogy égünk, megnyitották az ég csatornáit...

FUX: Csodálatos ember maga, hogy folyton van kedve viccelni...

STUX: Miért ne volna kedvem, amikor már nincs üzletem?...

FUX: Olvasta, milyen fontos útítás készül a pesti üzletekben? Ezentúl majd nem lehet alkudni.

STUX: Ezen én sok pénzt fogok megtakarítani.

FUX: Hogyan? Hiszen már nincs üzlete... STUX: De a feleségem vevő...

FUX: No és?

STUX: A feleségem csak azért megy be az üzletbe, hogy alkudhasson és néha az a pech ér, hogy leengedik neki az árat, annyira, amennyit ígér...

FUX (dühös): No hagyjuk ezt a témát, mert nem akarok magával mérlegelni. Mondja inkább, mit szól hozzá, hogy a Vigyázó grófok kastélyából eltűntek az ékszerek?

STUX: Pont onnan? Ezt nem értem...

FUX: Mit nem ért?

STUX: Hogyha azok a grófok olyan vigyázók voltak, hogyan tűnhettek el mégis az ékszereik?

FUX: Értse meg, az, hogy Vigyázó, a nevek! De a Lublőváry elzalogosította az ékszereket. Remélem, olvasta, hogy letartóztatták.

STUX: Azért, mert elzalogosította az ékszereket?

FUX: Mit csodálkozik ezen?

STUX: Tudja, akkor engem már hányszor lehetett volna letartóztatni?

FUX: Miért?

STUX: Mert évek óta elzalogosítottam minden ékszerünket...

FUX (dühöng): Ajánlok magának valamit. Menjén a fényképszékhöz és csináltasson magáról egy csoportfelvételt!

STUX: Hogy-hogy csoportfelvételt?

FUX: Mert maga enyhén szólva hatékori...

STUX: Ez nagyon jó! El fogom mondani az anyósomnak egy kis módosítással...

FUX: Hogyan?

STUX: Úgy, hogy csináltasson magáról egy családi képet, mert ő hat tehen...

FUX: Elég volt, maga Papp Jancsi!

STUX: Először is nem vagyok Papp, hanem Stux, másodszor soha életemben nem hívták Jancsinak... Miket talál maga ki...

FUX: Na hagyjuk ezt a témát, hiszen úgysem ért meg maga semmit. Mit szól hozzá, hogy a Nemzeti Színházban lovagias ügy lett a „Kellemetlen ember” miatt?

STUX: Ki az a kellemetlen ember?

FUX: Ezt sem tudja? Hát idegyeljen. A Nemzeti Színház igazgatója, Németh.

STUX: Mióta? Én azt hittem, hogy a Hevesi magyar...

FUX: De a Hevesi már rég nem igazgatója a Nemzetinek, hanem a Németh!

STUX: Hogyan lehet az, hogy a magyar Nemzeti Színháznak német ember az igazgatója?

FUX (vörös a méregtől): Maga borzalmas ember, értse meg, hogy úgy hívják: Németh Antal! És ő most összevezette a Földessel a „Kellemetlen ember” miatt. Majdnem párba jött az ügyből.

STUX: Ne mondja... Ki hitte volna, hogy az a Brumzala még a Nemzeti Színházban is ilyen bonyodalmakat csinál?...

FUX: Mi köze ehhez a Brumzalanak?

STUX: Ki másról lehetne szó? Nála kellemetlenebb embert nem ismerek...

LÁSZLÓ FERENC.

PAHOLYBAN...

BUDAI NAGY ANTAL. Hogy a közönség hogyan fogadja az erdélyi fró darabját, az a következő napokban fog eldőlni. Hogy azonban a *Vigszínház* az erdélyi ciklus megrendezésével az utóbbi esztendő leglátványosabb irodalmi hőstettét vízsi végbe, az kétségtelen. Kós Károly színdarabja és az utána következő három: *erkölcsei érdemrend* a *Vigszínház* frakcióján.

Budai Nagy Antal jellegzetesen magyar és erdélyi figura. Egyike azoknak, akiket magukkal ragad valami eszme és egészen a halálig kitartanak mellette, noha a körülötte állók cserbenhagyják. Erdély történelmének egyik nem túlagóson ismert fejezetéhez vezet el a nézőt a szerző és ahogyan ezt a magával, szerelmével, barátaival és ellenségeivel küzdő kismenest a színpadra állítja, az mindenképpen rokonszenves. *A darab egész gondolatvilága és főleg nyelvezete olyan időtől a pesti színpadokon, mint az erdélyi havasokban fakadó friss forrás.*

A darabnak persze színpadi szempontból hibái is vannak. Kissé sző folyók az erősz. itt-ott melodramatikus, panna részlet, amelyek a figyelmet nem teljes mértékben kötik le. A darab elején annyira kihangsúlyozza a szerző az Antal és bátyja közötti összetűzést, hogy ettől feltétlenül folytatást várna a néző és az idősebbik Budai határozottan hiányzik, amikor az első felvonás után eltűnik a színpadról. Ilyen hibát nagyon sokat lehetne felhozni a darabban szemben, de a bírálóknak ez a fajtája célt tévesztene, mert Kós Károly, aki nem vérből színpadi fró, ha teljes mértékben kielégítő színdarabot nem is, de annál igazibb teljesében kibontakozó színpadi tisztaságot, erkölcsöt és irodalmat hozott legelőkelőbb magánművészetünk sokszor szellemes, de túlkönnyű alkotásokhoz szokott színpadára.

Az előadás egyike a *Vigszínház* leglátványosabb produkcióinak. A színdarabnak mintegy harminc szereplőt kellett egy számkura szokatlan léghőhöz és nyelvhez hozzászoktatni és ez sikerült is. A legelső autentikusnak hat és egyszerű. A legnagyobb örömet *Greguss* Zoltán szerepében jelenti, mert ez a sok év óta kallódó színész beigazolta, hogy előző sikere nem egy bizonyos szerepre való véletlen rávaló, hanem belülről fakadó tehetségnek következménye. Nyugodt és méltóságos, férfias és melegszívű tud lenni. *Dajka* Margit, a darab egyetlen fiatal nőjét szeretetreméltóan, kedvesen, őszintén és egyszerűen játssza. Igen jó *Zátony*, aki rendszerint kisebb szerepeket játszik, mint amekkorát színészi kvalitásai megérdemelnének. *Bihary* fanatikus pánia, *Köpeczi-Boócz* vén székelye, *Toronyi* széphanjú papja, *Somlay* erőteljes vajdája, a mélységes erőt *Dózsa*, az egyetlen perében is feltűnő *Egry*, a kitűnő maszkú *Bondy*, *Justh*, *Bárdi*, *Vértess*, *Guöngyöss*, *Sitken* és a többiek valamennyien méltóan bizonyultak a darabhoz. *Hegedüs* Tibor rendezése (a háttérben *Jób* Dániellel) szép munka.

EGY POHÁR VIZ. Amikor főpróba után azt mondtuk a *Művész Színház* igazgatóinak, hogy az *Egy pohár víz* a szezon legnagyobb sikere lesz, azt hitték, tréfálunk. Harmadnap pedig elhatározták, hogy a már erre a hétre kitűzött premierüket a *Scribe*-darab váratlan sikere következtében elhalasztják. Ilyen lutri a színház! Akik csinálják, azok

tudják legkevésbé kiszámítani egy-egy előadás várható hatását. A zavaros *Velecei kalmár*, a felemás *Ördög cimborája* és a legutóbbi *Röck*-operett után, amely minden részletben tévedés volt, egyszer csak jön egy ilyen jobb híján előrangotot priz és a városban órák alatt híre fut, hogy ennél mulatságosabb, finomabb, tehetségesebb előadás e pillanatban kevés fut Budapesten. A százéves *Scribe* csodát tett a *Művész Színházzal*. Vannak, akik a szerző irodalmi jelentőségét meglehetősen leértékelik és mult századbeli *Bus-Fekete* Lászlónak, gicces operettszöveggyárosnak émezik. *Scribe*ről ma már minden lexikonnak meg van a maga kialakult véleménye, az az író azonban, aki száz esztendő múlva is olyan modern és mulatságos tud lenni, mint ez az angol udvart kicsifó Francia, megérdemli, hogy *nemcsak régi, de jó írónak is tartjuk*.

Igaz viszont, hogy ez a naivitástól és túlzástól duzzadó szöveg rettenetesen meg is bukhatik, ha nem olyan előadást kap, mint amilyet a pompásan rendező *Kürti* Pál (a háttérben *Birdos* Arturral) kerített köréje. Maga a színpad is, amelyet *Gara* Zoltán igen szellemesen és ízelően oldott meg és *Szűcs* Endre színes mesejelmezekkel aggatott tele, nagyon sikerült. *László* Mária királynője franciából, mint amilyen a korabeli párizsi primadonna lehetett, *Mezey* Mária is csupa ötlet és pikantéria, *Egry* Mária pedig hamvaszoké naíva. *Góth* Sándor a darab lenyelve: utánozhatatlan virtuozitással irányítja az eseményeket. *Békassy* István az, aminek lennie kell: csinos és mafla.

A VEN SZÁMAR. A *Terézkerület* Színpadon színrekerülő *László* Miklós-vígjátéknak az az alapötlete, hogy *Somlay* Artur és *Muráti* Lili lit jó lenne együtt felléptetni. A sikerült ötlet köré fonódik azután a cselekmény, amely annál kevésbé fontos, mert a két vendégszereplő sztárnak valóban alkalmat ad arra, hogy sokirányú tehetségét minden oldaláról megcsillogtassa. *Somlay* Artur öt perccel azután, hogy leveti magáról a *vigszínházi* Csáky vajda maszkját, igazó Nemzeti Színházi Hamlet tud lenni civiben és ugyanakkor könnyen megfőzhető öregedő férfi, aki azonban még vissza is tud újni az őt befőzős magát ártatlan külvárosi leánykának kiadó kokott felé. A darab csattanójára nézve azt a megoldást ajánlanánk a színháznak, amit a *Royal* Színházban alkalmaztak tavaly: Szavazza meg a közönség, hogy a művész csakugyan elmenjen hazulról szállodába, mint „a vén számar”, amit az ágyában egyedül hagyott *Muráti* Lili kiabál utána, majd pedig maradjon odahaza...

Gárdonyi, aki hadarásával néha mintha Rajna Alicét utánozna, *Mihályi*, *Peti* és *Fenyő* szerepel még a darabban, továbbá külön betétként *László* Miklós egy színészutánnal. A műsor többi részében is egy színészutánnal-sorozat a legsikerültebb: *Herendi* Mancsi. Tehetséges naívnak bizonyult *Görög* Eta, a színház válogatottan csinos művésznői közül *Lengyel* Gizi, *Náray* Teri, *Théry* Bogdy, *Sass* Olly, az énekes sztár, *Rajna* Alice a humorsztár, az ismét jó formában lévő *Salamon* Béla, *Kováry*, *Heltai*, *Fülöp* és *László* Imre sok nevetést csiholnak ki a közönségből. A tréfák és operettek között néhány átlagon felül szellemes. SZANTHÓ DENES.

»Anthony Adverse« a hét legszebb filmje

A héten négy filmújdonosság került bemutatásra, amelyek közül a legnagyobb irodalmi és művészi sikert a *Warner* filmstudióban készült, „Anthony Adverse” aratta. *Hervey Allen* népszerű regényének filmváltozata, maradéktalan szépségben és túlfűtött izgalmaságában tükrözte vissza a titokzatos lelen, sorstragédiáját. Megrázó jelenetekben pergett le *Adverse* drámája, amelye önhibáján kívül kerül és haláláig nem tud a sors örvényéből kikerülni. *Mervin le Roy*, a misztikus, romantikus cselekményt színes, mozgalmas és változatos pergő képekben gigantikus nagyvonalúsággal, igazi művészi érzékkel rendezte meg. A különböző világágrészekben lejátszó életrámát a kitűnő rendező és operatőr, *plastikus*, festményeszerű képekben domborítja ki. *Erich Wolfgang Korngold*, világhírű komponista a megható históriához meg-

hangú kísérőzenét írt, amely külön művészi élmény és nagyban hozzájárul a művészi filmalkotás sikeréhez. Ez a zene mint egy hatalmas szimfónia kíséri végig a cselekményt. A szereplők közül ki kell emelni elsősorban a kis gyermek Billy *Maucht*, aki a tízéves Anthony szerepét játssza, felnőt színészeket megsegyenítő tehetséggel. Az ifjú és felnőt Anthonyt *Freddie March* alakítja, férfias és rokonszenvesen. Nem szabad megfedkezni a tehetséges és szép *Anita Louisrol* és *Oliva de Havilland*-ról. Az utóbbi kellemesen csendő hangon énekelte a „*Ferrari* herceg” című operának egy nagy áriáját. A kisebb szerepben feltűnt az ellenszenves afrikai nő alakjában *Duna* Stefi. A szép művészi film nagy közönségsikert aratott.

A *Fórum* filmszínház fényszínpadán elevenedett meg *Margueritte* híres regényének, a „*Lerhier* kisasszony legényéletének” filmváltozata. A regény témája filmen nem olyan vonzó és érdekes, mint olvasva. *Jean de Linar* rendezőnek, nem tudjuk mi okból, nem sikerült teljes illúzióval megeleveníteni *Lerhier* kisasszony legényéletének cselekményét. Ehhez hozzájárult az is, hogy *Lerhier* kisasszony megsemmélyesítője szintén nem tudott teljes illúziót kelteni, mert valahogy fiú-abbnak képeltük el ezt az alakot, mint amilyen *Maria Bell*. Azért tagadhatatlan, hogy van a filmnek számos, hatásos, szép és művészi része, amely tetszik a közönségnek. Az érdekes francia film jól megválogatott típusai és az orosz hangulatú külső, és belső-felvételek sok helyen frappánsak. *Lerhier* kisasszony életének mámoros és változatos történetét a közönség szívesen fogadta és a végén meg is

Partós hullám

úje járassal
ECKERTNEL
Telefon: 1-3 5-29

taposták a nem mindennapi filmjátékot. A *Rádus* filmszínházban premierre került a „*Spanyol légő*”, amelynek a hónapok óta tartó spanyol polgárháború ad érdekes akualitást. A cselekmény színhelye nagyrészt Spanyol-Marokkó és központjában egy Párisból menekülő fiatal francia gyilkos áll, aki a spanyol idegenlégőbe menekül, hogy elkerülje a francia igazságszolgáltatás kezét. Izgalmas kalandokon és forró trópusi szerelmi mámoron keresztül pereg le a légionista és a boduin leány halálös szerelme... Az eredeti helyszíni marokkói felvételek szépek és *Jean Guibin*, a bűnös legionista szerepében, *Annabell* pedig nem neki való szerepében is igyekeznek sikerre vinni a darabot. A kísérőműsorban nagy tetszést aratott *Kalmár* Pál a népszerű rádió dalénekes, „*Kék Balaton*” című illusztrált magyar dala, amelyet *Köszösőre* Andor rendezése és *Karban* József hangulatos képei kísérik. A közönség minden előadáson tetszéssel és tapsal fogadta a kis magyar filmet.

Pénteken került a *Metro* filmszínházban bemutatásra *Fodor* László „*Allamügyész*” című színdarabjának filmváltozata. *Fodor* László izgalmas cselekményű drámája, amely a justitiamord és az alibi problémája körül fogoz, azt a tételt igazolja, hogy nem szabad száz százalékos bizonyíték nélkül itélni, mert a „*Jét-szat*” nem elegendő. *Sam Wood*, a darab rendezője, amerikai mielőbb helyezi a cselekményt. Európai ízléssel, előkelő millióban és gazdagon bővelkedő drámai effektusok között pereg le *Fodor* László népszerű színdarabjának filmváltozata. A darab főszereplői a címszerepben *Franchot Tone* és a szép *Loretta Young*. A premierközönség érdeklődéssel és tetszéssel fogadta *Fodor* színdarabját filmen. (V.)

Marika v. Ilámiterjaja

Röck Marika „*A szív nem eladó*” című új filmjének minapi berlini premierje után rendezett banketten mondotta egy újságírónak: — Jó két év előtt, amikor az *UFA* szerződöt tettem, még erősen hadilábon álltam a német nyelvvel. Képzhetli, hogy nem egykönnyen tudtam beleélni magamat a szerepeimbe. De a filmről filme javult a helyzet. Nagyon örültem ugyan a „*Könyv lovasság*”-ban és „*A forróvérű leány*”-ban aratott sikereimnek, őszintén bevallom, én egyikben sem tetszettem magamnak. Ezekben én legfeljebb 20 százaléki voltam „én”. A „*Kodusdiák*”-ban már jobban ment a dolog. Ebben a legújabb: „*A szív nem eladó*” című filmemben pedig már kezdek megelégedve lenni magammal. Ebben oly sok alkalmam volt megmutatni tudásomat és temperamentumomat, hogy amit itt produkálok, az már szerénytelenség nélkül biztosan 70 százalék „*Marika*”.

Egyszobást keresek

központi fűtéssel elsejére Belvárosban.
Dán László, Kristóf-tér 3. T: 1-815-11.

FILMCIMET KERES AZ UNIVERSAL BUDAPESTI KÉPVISELETE.

Megérkezett *Budapestre* *Joe Pasternak*, „*Three smart girls*”. (*Három okos görli*) című első amerikai filmje s az *Universal*nál úgy találják, hogy az amerikai cím magyarra fordítva nem fejez ki sokat. Valószínűleg „*Három kis örög*” lesz a film magyar címe. A film műfaja: zenés vígjáték.

Dr. S. W. C. CARPENTER a massachusettsi egyetem szemészprofesszora tudományos vizsgálat alá vette a 20th Century Fox filmgyár új színes eljárásal készült filmjét, a *RAMONAT*. Megállapította, hogy a színes film a szemnek kevésbé ártalmas, a pupillatágulási foka mintegy 22%-kal kisebb, mint a fekete-szürke filméknél, a kényesség pedig különösen a gyengésszeműknél, a közel-és távollátók-nál egyaránt kedvezőbb, mint az eddigi színtelen megoldásoknál. A színes film megtanítja a színlavokot a természetet valódi színben látni, az ég kékjét, a piros gyümölcsöt és *Loretta Young* csodálatosan beszélés barna szemét.

ANTHONY ADVERSE

keddtől folytatja diadalútját az

Omnia City

FILMSZÍNHÁZAKBAN

Ma és holnap utoljára a

Royal Apollo

A JÓ BOROTVÁLKOZÁS abc-je az

a-bé-cé

LUXUS

010% SVÉD ACÉLPENGE SZÉLES ÉLLEL

SPORT

Magyarország világszerte megcsodált olimpiai harmadik helyéről beszélt Karl Diem a német sportvezér

Az Országos Testnevelési Tanács meghívására a berlini olimpiai játékok főrendezője, dr. Karl Diem, a rendezőbizottság vezetőikéara vasárnap délelőtt az Uránia Filmszínházban előadást tartott a berlini olimpiai játékokról. A nagyszerű előadás után, igen érdekes, különösen magyar vonatkozású vetített képeket mutatott be és végül lepergették a külön Budapest részére, igen sok magyar vonatkozású felvétellel bővített pompás filmet.

A filmszínházat teljesen megtöltötte a meghívott közönség, amelynek soraiban ott volt Mackensen György német követ báró Richt-hofen követtségi attasé kíséretében. Dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter, vitéz Kárpáthy Kamillo ny. gyalogsági tábornok, a honvédség volt főparancsnoka, aki Röder Vilmos honvédelmi minisztert képviselte. Vitéz Róppach Richárd lovassági tábornok a honvédség főparancsnok helyettese, Ivády Béla ny. földmívelésügyi miniszter, Bangha Imre altábornagy, vitéz Török F. Felicidés Román, a váll- és közoktatásügyi minisztérium testnevelési ügyosztályának vezetője, Németh József vkszt ezredes, a honvédelmi minisztérium kiképzési osztályának vezetője, Felkay Ferenc tanácsnok, a székesfőváros oktatás és nevelésügyi osztályának vezetője. Az Országos Testnevelési Tanács elnöksége és tisztikara teljes számban, dr. Kelemen Kornél elnöknek és vitéz Pappdary Endre tábornok társelnöknek vezetésével. Muzsa Gyula, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság magyar tagja, Szukováthy Imre dr., a Testnevelési Főiskola igazgatója, majdnem valamennyi sportszövetség vezetője, régi olimpiai bajnokok és a berlini olimpiai játékokon résztvevő magyar versenyzők, köztük a győztesek is igen nagy számban.

Az illusztris és a budapesti sportszakemberek előtt jólismert előadót, Misángyi Ottó dr., a magyar olimpiai ügyek szakelőadója mutatta be a közönségnek és kérte fel előadásának megtartására.

A rendkívül érdekes előadás bevezető részében Diem dr., az újkori olimpiai játékok keletkezésének történetét, Couberlin bárónak „az újkori olimpiai játékok atyjának” szerepét ismertette.

Az általános olimpiai program ismertetése után a berlini olimpiai játékok előzményeiről szólt.

A MAGYAROKRÓL.

A berlini játékok során 19 sportágban 129 versenyszám folyt le, összesen 261 versenyzőnek (köztük a nőknek is) jutott olimpiai babér.

Dr. Diem különösen meleg szavakkal méltatta a magyar olimpiai sikereket, amelyek szoros összefüggésben vannak gróf Andrássy Gézának és Muzsa Gyulának, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság magyar tagjainak sok évtizedes, a nemzetközi sportélet-

ben általában elismert szereplésével.

Részletesen ismertette az összes olimpiai játékok magyar eredményeit, külön kiemelve a berlini sikert,

amely Magyarországot a 49 résztvevő nemzet közül a keilőképpen fel nem bocsúlható és világszerte megcsodált harmadik helyre hozta.

A berlini olimpiai játékok sportbelli eredményei kemény küzdelmet jelentenek. Közel ötszáz versenyző küzdött egymással és ebből a küzdelem 39 új olimpiai rekord született, amelyek közül 15 világrekord volt.

Köszönetet mondott előadása során a rendezőbizottság nevében az Országos Testnevelési Tanácsnak és annak elnökének, Kelemen Kornélnek, hogy a magyar csapat olyan nagy számban vett részt az olimpiai játékokon. Ismertette ezután az olimpiai játékokkal kapcsolatos berlini táborozáson résztvevő Testnevelési Főiskola és középiskolás magyar csapatoknak pompás szereplését, különösen kiemelve a Testnevelési főiskolások bemutatójának nagy sikerét.

SZEDULETES SZAMOK.

Rendkívül érdekesek voltak az olimpiai játékok statisztikai adatai.

A los-angelesi olimpiai játékokon eladott 1.240.000 belépőjeggyel szemben Berlinben

4.500.000 belépőjegyet adtak el.

Az olimpiai játékok alatt 419.000 idegen tartózkodott Berlinben, ezek közül 124.000 külföldi volt. Ezek közül kerekén 5000 volt a magyar látogatók száma, amely meglehetősen magas százalékot jelent Magyarország lakosságához képest.

Az olimpiai faluban körülbelül 3-4 héten keresztül lakott a 49 nemzet 4798 versenyzője és ezalatt az idő alatt a legcsekélyebb egyenletlenség, a legcsekélyebb ellentét sem fordult elő. Igazi olimpiai béke uralkodott az egész idő alatt.

A pompás előadást gyakran szakította meg a lelkes tetszésnyilvánítás tapsa, különösen, amikor a képeken, vagy a filmen a magyar győztesek jelentek meg.

Mindenki maga elé idézte az elmúlt augusztus várakozásteljes perceit, azok is, akik a küzdelmet végignézték és azok is, akik itthon a rádió mellett vagy az újságokból értesültek az olimpiai eseményekről.

Különösen nagy érdeklődéssel nézte végig a közönség a filmnek azt a részét, amelyet Budapesten még nem mutattak be. Csák Ibo-lyáról, Csik Ferencről, az öttusázókról és a lovasokról készült pompás felvételeket.

A nagyszerű két és félórás előadás után dr. Kelemen Kornél, az OTT elnöke meleg szavakkal mondott köszönetet dr. Karl Diemnek, az illusztris előadónak.

magasnövű játékosok győztek a magyar együttes ellen. A gólokat Jaenecke és a berliniek kanadai játékosa Molyneux (2) ütötte.

A közönségnek nagyon tetszett a Botond-testvérek nemzeti viseletben bemutatott tánca, valamint Tóth Elemér szabadgyakorlata.

Sós—Mc Clure 21:16, 21:19.

Sós szokott nyugodt modorában játszik. Ravasz adogatásával többször megtéveszti a legjobbnak tartott amerikai, aki igen rosszul csóválja fejét. Magyarország vezet 7:2 arányban.

Bellák—Schiff 21:16, 21:17.

Bellák is a zsonglőrszerű játékot részesíti előnyben és szép útjesei nyomán sokszor csattan fel a taps. A vöröshajú, szemüveges amerikai kényszeredetten mosolyog Belláknak egy-egy jóliskerült trükkje után. Már 8:3-re vezet Magyarország.

Kuenz—Ferenczy Ida 13:21, 21:16, 22:20.

Elkeseredett küzdelem. Ferenczy szépen játszik az első szetben a gummit rágó kistermetű amerikai hölgyvel szemben, aki csak a másodikban mutatkozik jobbnak. Mindenki azt hiszi, hogy Ferenczy biztosan fog győzni, de az amerikai szívós és a végküzdelemben elkeseredett harc után biztosítja be győzelmét.

Amerika javított: 8:3.

Barna—Schiff 21:18, 19:21, 21:10.

Barna fölényes, az első szetben úgy győz, ahogy akar. Schiff még jobban mosolyog és Barna könnyedségét kihasználva, megnyeri a második szetét. Barna most már komolyan küzd és az utolsóban ismét ellenállhatatlan. 9:3-ra vezetünk.

Bellák—Mc Clure 21:17, 22:24, 21:14.

UTOLSÓ 4 NAP

-58

Műselymek. Voálok. Kretonok. Indan-
nren szines tuggönyanyagok méterje
Női műselymnadrágok és harisnyák.
Piké diszgallérok. Gyapjúsálak szép
szineken. Kötött sapkák. Férfi meleg
zoknik. Gyermek játszóruhák. Meleg
bármelyik:

-98

Férfi gumifix-harisnyák. Damast tö-
rülközők. Frizé, bukle, faháncsanya-
gok és pizsamaflanellók. Svájci kö-
tésű nő. nadrágok. Fátóharisnyák.
kis hibával. 4 drb női zsebkendő.
Férfi rövid alsónaurágok zefirből.
3 darab férfizsebkendő. bármelyik:

1.95

Hernyőselyem krepdesinek, divat-
selymek. Női kötöttblúzok. Férfi mo-
sóbőrkesztyűk kis hibával. Gyermek
kötöttkabátok. Lenvászon abroszok,
indanthren szineken, bármelyik:

2.90

Marokén-Satin es más nehéz
ruhaidonságok, továbbá krep-
desin blúzok. Műselyemkalapok.
Flanelloizsamák. Zefirinek 2 gal-
lérral. Férfi pulloverek. Baby ru-
hák. Kockás flaneltakarók

3.90

Flanelpongylák. Szövetaljak.
Férfi puplingek. Férfi gyapjú-
kalapok. Férfi pulloverek. Munka-
köpenyek. Fiúöltönyök. Leányka-
ruhák. Előnyomott konyhakészlet,
8 darabos, bármelyik:

FENYVES VÁSÁR
Kálvin tér 7.

Kérje képes árjegyzékünket!

Vereséget szenvedett Garmisch-Partenkirchenben a BKE

Berliner EV—BKE 3:0 (0:0, 3:0, 0:0)

A nemzetközi jégkorongtorna második napján, vasárnap délután a Berlini Korcsolyázó Club 3:0 (0:0, 3:0, 0:0) arányban verte a Budapesti Korcsolyázó Egyet csapatát. A pompás derült téli időben zsúfolt tribünök előtt lefojlt játékokban a német bajnokcsat-

magasnövű játékosok győztek a magyar együttes ellen. A gólokat Jaenecke és a berliniek kanadai játékosa Molyneux (2) ütötte.

A közönségnek nagyon tetszett a Botond-testvérek nemzeti viseletben bemutatott tánca, valamint Tóth Elemér szabadgyakorlata.

Magyarország—USA ping-pongverseny 12:4

Hatalmas érdeklődés kísérte az amerikai asztali tennisezők budapesti vendégszereplését. A magyar versenyzők a szombati verseny során már 6:2 arányú vezetést szereztek, amit vasárrapi jó játékukkal sikerült is megőrizniük. A kékinges amerikaiak mindazonáltal arról tettek tanuságot, hogy kellően kipihenve méltó ellenfelei lesznek a világbajnokságon a magyaroknak,

aldik most indulnak uaimuk visszaszerzésére. A Lloyd-palota díszterme zsúfólásig megtelt a verseny alkalmából. A verseny előtt a székesfővárosi újságok és az amerikai Mc Clure állott az asztal mellé.

a közönség viharosan ünnepelte a résztvevőket.

A fényképezészek pergőtűze sokáig tartott és így a küzdelmeket meglehetősen késéssel kezdték meg. Elsőnek a fiatal Sós és az amerikai Mc Clure állott az asztal mellé.

Az ülő

életmód zavarja az emésztést. Gyakori következménye fej- és derékfájás. Előzze tehát meg. Önnek is segít a

DARMOL
hashajtó

Nagy küzdelem, amelyet a magyar fiú már hamarabb is megnyerhetett volna, ha nem fölényeskedik annyira. Erős küzdelem az első szetben, még erősebb a második kban, amely sokat kivett az amerikaiából. Az utolsó szetben már nem is bírja az iramot és szinte ellenállás nélkül adja át a győzelmét.

Ez a tizedik magyar győzelem.

Eredmény 10:3.
Aarons—Gál Magda 21:7, 13:21, 21:13.
Gál Magda csak a második szetben tud méltó ellenfelet lenni a fürgén mozgó, szemüveges világbajnoknőnek, aki javuló formát mutat. 10:4.

Barna—Blatner 23:25, 21:15, 21:15.
Adáz küzdelem az első szetben, de aztán Barna fölénybe kerül és biztosan győz. Vi-

lágbajnoki formában van! 11:4. Ezután került sor az utolsó mérkőzésre:

Bellák, Sós — Schiff, Berenboom 21:18, 21:15.

A magyar pár remek technikai mutatóvnyokkal hengereli le az amerikaiakat, akik egészen megzavarodnak trükkjeiktől.

A végeredmény tehát 12:4 Magyarország javára.

Vízipólómérkőzések a Székesfővárosi Kupáért:

MAC—UTE 5:1 (2:1).

FTC—III. ker. TVE 4:2 (4:2).

MTK—BEAC 10:1 (6:1).

Ladányi Gedeon Klagenfurtban megnyerte az osztrák junior gyorskorcsolyázóbjnokságot az ötszáz méteres távra. Ideje: 48.4 mp.

A szivárvány gazdag színompájának megvalósulása a

RAMONA

A 20th Century-Fox film első tökéletes technicolor filmje
A főszerepben az elragadó szépségű

LORETTA YOUNG

Partnerei: Don Ameche, Kent Taylor, K. Th. de Mille

20th Century Fox

Prerit csüörtökön **Radius**

Favoritok és autszeiderek felváltva győztek vasárnap az ügelen

Az első három versenyben összesen 10 ló startolt - A Nemzetközi Krista nyerte erős küzdelem után Molinári ellen

Az első két futamban összesen hat ló állt starthoz. Kissé vérszegény verseny. De mégis megtartották, pedig csak féldíjat kaptak a nyertők. Ha nem is volt nagy forgalom, valami mégis lecsúszott a „pinkába” is.

Az első futam, a Nyeretlen háromévesek versenye a favorit Lisollette győzelmével végződött, de a második versenyben a Colonel K. díjban kikapott a reás Pamuki Böske. Hajtója állítólag kérte az igazgatóságot, hogy engedjék meg hogy fogadások nélkül indíthassa lovát, kérését azonban megtagadták. Treso addig manipulált ezzel a lóval, amíg — úgy látszik — elromlott. Ma nagyon szeretett volna nyerni — legalább is úgy látszott, hogy akart — de Pamuki Böske passzban kezdett és egyetlen lépést sem akart tenni. Két lábán ugrált végig egy kört, amíg Treso behajította az istállóba. Ez a nemezis, a Ringben végül már nem is ez volt a favorit, hanem mivel Gudrunne nyert, ez lett reás; Pamuki Böske felment 1 1/4-re.

A Jégvirág-díj Botond könnyű győzelmével végződött. Beki lett az olasz, bár a végén ezt Penny erősen szorongatta.

Az első nyílt Handicapban Bohém nyert könnyen. Gyarmati a befutóban nagyon megszorította s kis szerencsével meg is verhetette volna. Spilka lett harmadik Hopper előtt. Leónak és Rejtélynek voltak jó momentumai. Érdekes verseny volt, mint általában a ragyozó nyílt Handicapok, melyek úgy fordulnak, mint sportszemponthoz a legvonzóbb versenyek.

A Nemzetközi-verseny, amint az előrelátható volt, érdekes lefolyású volt, noha Krista a starttól a célig nyerte. Rövid ideig Opál, majd Molinári járt mögötte, az egyesben Molinári erősen üldözi, de Krista fejhosszal biztosítja magának a győzelmet. Iona, mely 6/10 reás favorit volt, csak nehezen tudott a negyedik helyről a cél előtt a harmadik helyre felnyomulni, a helyezettek közül még Opál volt versenyben, a többinek egyetlen momentum sem volt.

Kivételesen érdekes volt a Mechanikus-handicap is, melyben Bosiljka és Orsolya egy körön át fej-fej mellett küzdöttek. Orsolya az egyesben ugrott és Gínát is kénytelen volt maga elé engedni. Bosiljka könnyen nyert.

Vasárnapi ügelenversenyek részletes eredménye

(A zárjelben levő számok közül az első a megafón, a második a startodás, a harmadik az esetleges osztalék.)

I. Nyeretlen háromévesek versenye. 600 P. 1500 m. 1. Körmenti m. Lisollette (8:10, 7:10, Zwilling). 2. Dancsi (3, 5, 36, Zwilling T.). 3. Maros (pari, 1 1/4, 27, Marschall). Tot.: 10:15. Olasz: 10:16. Befutó fog.: 10:27. (Idő: 1.44.2)

II. Colonel K.-díj. 900 P. 2100 m. 1. Körmenti m. Gudrunne (pari 8:10, Zwilling). 2. Simba (3, 5, 62, Fityó). Im.: Pamuki Böske (8:10, 1 1/4, 18, Treso). Tot.: 10:17. Olasz: 10:22. Befutó fog.: 10:46. (Idő: 1.31.4)

III. Jégvirág-díj. 700 P. 2100 m. 1. v. Márky B. Botond (7:10, 7:10, Steinitz). 2. Beki (2 1/2, 2 1/2, 28, Kovács II.). Im.: Lugos (4, 5, 55, Maszár I.). Penny (2 1/2, 3, 63, Jónás). Tot.: 10:17. Olasz: 10:24. Befutó fog.: 10:44. (Idő: 1.28.8)

IV. Handicap. 600 P. 2100 m. 1. Tiszai m. Bohém (5, 6, Soldos). 2. Gyarmati (3, 6, 69, Vorst). 3. Spilka (2, 2, 67, Jónás). Im.: Imréd II. (6, 10, 113, Benkó). Rejtély (4, 4, 98, Mann). Séma (4, 3, 40, Földi). Páris (4, 4, 76, Marschall). Hopper (3, 2 1/2, 42, Raymer). Leo (2 1/2, 3, 157, Maszár I.). Triumpf (5, 12, 767, Kovács II.). Tot.: 10:11.27, 27, 24. Olasz: 10:11.6. Befutó fog.: I—II. 10:48.4. I—II. 10:58.0. (Idő: 1.31.7)

V. Nemzetközi verseny. 1000 P. 2200 m. 1. Imremajori gazd. Krista (4, 3, Zwilling). 2. Molinári (1 1/4, 2, 38, Marschall). 3. Iona (6:10, 7:10, Kovács II.). Im.: Opál (5, 4, 101, Jónás). Oda (10, 16, 1336, Marek). Ragyogó (8, 16, 4177, Vorst). Mucicapa (4, 5, 66, Steinitz). Tot.: 10:13.12, 12, 11, 10. Olasz: 10:39. Befutó fog.: 10:60.5. (Idő: 1.28.9)

VI. Mechanikus handicap. 800 P. 2100 m. 1. Szekerka M. Bosiljka (7:10, 6:10, Maszár F.). 2. Gina (3, 4, 93, Wiesner). 3. Orsolya (2, 2, 37, Marschall). Im.: Varázsló (3, 2 1/2, 44, Jónás). Chalimar (4, 5, 130, Rayner). Minor (5, 8, 309, Símko). Odább (16, 25, 1909, Steinitz). Tot.: 10:18.11, 13, 12. Olasz: 10:46. Befutó fog.: 10:86. (Idő: 1.30)

VII. Meráni díj. 700 P. 2100 m. 1. Hermina-ist. Kundry (1 1/4, 1 1/2, Zwilling). 2. Bakafántos (3, 4, 41, Rayner). Im.: Princessin (7:10, 8:10, 16, Kovács II.). Marlene B. (4, 5, 63, Baik). Gladiátor (10, 10, 484, Maszár I.). Tot.: 10:38, 20, 31. Olasz: 10:35. Befutó fog.: 10:156. (Idő: 1.33.2)

VIII. Handicap. 800 P. 2100 m. 1. Solymossy I. báró Tündér (1 1/4, 1 1/2, Maszár F.). 2. Eber B. (1 1/2, 3, 42, Steinitz). 3. Csákány

(6, 6, 148, Siró). Im.: Estike (5, 12, 126, Baik). Glória (3, 4, 48, Maszár I., mint 2. disqu.). Lord of Pamuk (8, 8, 108, Símko). Sa mers (6, 6, 393, Zwilling), London (3, 2 1/2, 48, Földi, mint 1. disqu.). Tot.: 10:24, 10, 12, 11. Olasz: 10:80. Befutó fog.: I—II. 10:12.1. I—III. 10:62. (Idő: 1.26.3)

IX. Hópehely díj. 700 P. 200 m. 1. Gombosy Gy. Sophie (4, 5, Vorst). 2. Batu Khan (5:10, 6:10, Marschall). 3. Búzavirág C. (4, 6, Jónás). Im.: Vakarc (5, Hauser). Gulli-

ver (3, Maszár I.), Oculi (2 1/2, Zwilling), Bandika (5 Földi), Csongor (4, Steinitz). Tot.: 10:19.4, 27, 12, 21. Olasz: 10:64. Befutó fog.: I—II. 10:63.9. I—III. 10:90.6. (Idő: 1.32.4)

X. Kárpáti díj. 500 P. 200 m. 1. Csillag G. Babo (5, 4, Fiszter). 2. Palóc (5, 6, Zwilling). 3. Bokros (1 1/2, 2, Wiesner). Im.: Opera (6, Hauser), Capua (2, Maszár I.), Szendrő (6, Mann) Zengő (2, Maszár F.), Arató (5, Jónás). Tóni (6, Molnár), Móric (6, Zwilling T.) Nemes (6, Vadász).

Magyar világrekordok sora

Halmay Zoltántól - Sipos Mártong Rajz terentől - Szabó Miklósig

Minden sportember álma, hogy egyszer olyan eredményt tudjon elérni, amely felülmúlja az addigi legjobbat és ezzel neve bekerüljön a sportemberek arisztokratái: az olimpiai bajnokok és világrekorderek közé. Természetesen ez csak olyan sportágban lehetséges, amelyekben mérhető a teljesítmények. Akár méterrel, akár idővel, akár súlyal, de lemérhető és ezzel lehetőséget teszünk, hogy a győztes neve mellé odakerüljön a teljesítménye is. Az ökölvívásban milyen nehéz volna világrekordot felállítani. Az ütéseket megszámozni szinte lehetetlen, általában két ember, vagy két fél közötti küzdelemben inkább a harc a túlyomó elem.

Mérhető teljesítmények csak az atlétikában, úszásban, kerékpározásban, autóban és súlyemelésben vannak.

Itt is külön kell választani az atlétikát, úszást és súlyemelést, mert a kerékpár- és autósportban sok függ a pályától, amelyek nem minden esetben felelnek meg az egységes előírásoknak.

A világrekorderek hazája Amerika. A ki-

tenyésztett sportemberek szinte napról-napra érik el a világrekordokat, az egyetemeken tanulják a sportot és nem csoda, hogy olyan sportesemények kerülnek ki onnan, mint Faddock, Owens, Morris, Weissmüller és még sokan mások. Voltak más országokban ilyen kivételes emberek, mint Nurni, vagy Arne Borg, de általában az amerikaiak vezetnek, akik a legtöbb világrekordot is tartják. Magyarországnak voltak és vannak — ha kevesen is — világrekorderei. A magyar sportközösség talán félrelő sem tud, érdemes tehát őket felsorolni. A kerékpárral súlyemeléssel és autóval hamar végünk, itt nem tudunk még csúcseredményeket elérni, de

atlétikában és úszásban már többször fűződött világrekord magyar névhez.

Lássuk tehát azokat a sportembereket, akik Talmay Zoltánnak, olimpiai győztesnek 1905 december harmadikán, Bécsben elért száz méteres világrekordjától Szabó Miklósnak 1936 október negyedikén elért kétezer méteres világrekordjág a sportemberek arisztokratáinak névsorában szerepeltek.

Jók voltak a magyar mellúszók

Előbb az úszókörökkel foglalkozunk. 1905 december harmadikán Bécsben állította fel az első magyar világrekordot Halmay Zoltán a száz méteres gyorsúszásban. Ideje 1:05.8 mp volt.

az első nyilvántartott világrekord ezen a távon.

amelyet még és fél esztendő múlva tudott csak megavítani Newyorkban az amerikai Daniels 1:02.8 mp-re. Halmay 34 méteres úszójában érte el világrekordját, míg Daniels úszójában csak 25 yard hosszú volt. Halmay a 220 yardos gyorsúszásban is tartott világrekordot. Az angol Lane Weston-Super-Mareben elért első világrekordját Budapestben, 1908 június 28-án 2:26.8 mp-re javította. Ezt is az amerikai Daniels adta át a multnak 1909 március 26-án Pittsburgban, amikor 2:25.4-et úszott.

A négyszáz méteres gyorsúszásban két magyar világrekorder is volt. Az angol Battersby első világrekordját

Kenyery Alajos 1912 április 21-én Magdeburgban közel hét másodperccel 3:29 mp-re javította

és nem télt bele három hónap, amikor egy másik magyar úszó,

a hősi halált halt Las Torres Béla

Budapestben hattized másodpercet javított Kenyery eredményén. Ujabb egy hónap múlva már el is tűnt a magyar úszók neve e táv világrekorderei közül, mert a kanadai Hodgson a stockholmi olimpián 5:24.4 mp-cel, új világrekordot állított fel a nagy reményekkel felvonult magyar úszókat.

A jelenleg elhanyagoltnak látszó mellúszásban is voltak világrekordereink.

Száz méteren az első világrekordot Baronyi András tartotta 1:24-el,

amelyet Bécsben ért el 1907 szeptember 17-én. Ezt a belga Courbet Ixellesben 1:22.6-ra javította két évvel később, de Toldi Ödönnek sikerült visszahódítani 1:21.8 idejével 1910 június 12-én Budapesten. Négy hónap múlva

Kovács és a negyvenéves világrekord

Az atlétikában az első magyar világrekorder Rajz Ferenc volt, aki 500 méteren a táv első hivatalos rekordját állította fel 1913-ban. Ideje 1:07.6 volt. Hét évig állt ez az eredmény, míg 1920-ban a francia Delvert 1:05.8-as idejével át nem adta a multnak. 300 yardon a nagytehetségű

Kovács József 1935 október 6-án kerek 30 másodperccel javította az amerikai Wefers által 40 esztendővel ezelőtt felállított és az angol Butler által 1926-ban beállított 30.6 mp-es világrekordot.

Ez a rekord még ott díszleg a listán.

Háromszáz méteren is volt magyar világrekorder. Mezei-Wiesner Frigyes 1913-ban állította a francia Feillot 1908 óta fennálló

első világrekordját, amelyet csak 1920 végén tudott megjavítani 35.8 mp-re a finn A. Kuffschineff.

A legértékesebb magyar világrekordot 1936 október 4-én érte el az azóta

világhírnévre szert tett Szabó Miklós. Szabó mádnem ellenfél nélkül futva 5:20.4 mp-re javította a francia Ladoumégue 5:21.8 mp-es világrekordját, amelyet időközben a finn Höckert is beállított.

Darányi és a „kétkeszek”

Erdekes harcot folytatott a kétkesz súlydobás világrekordjárt dr. Darányi József, többszörös bajnokunk. Még 1912-ben állította

fel ennek a számnak világrekordját az amerikai Ralph Rose kerek 28 méterrel.

Tizenkilenc esztendő után, 1931 június 14-én vette birtokba Darányi ezt a világrekordot.

Jobbkézrel 14.80, balal pedig 13.24 volt az eredménye, összesen 4 centiméterrel multa felül Roset. Ugyanez év szeptember 20-án megjavította saját világrekordját 28.67-re. (15.43—13.24) 1935-ben előbb az amerikai óriás, Torrance 1 centimétert, majd a lengyel Heljasz újabb 7 centimétert javított a világrekordon, amelyet ugyanebben az évben, szeptember 28-án ismét

visszahódított Darányi.

A Margitszigeten végezte rekordkísérletét, amely alkalommal 29.46 méteres eredményt ért el. Jobbkézrel

15:77-re javította a magyar rekordot, ballal pedig 13.69 métert dobott.

Jelenleg az a helyzet tehát, hogy míg az úszásban egyetlen világrekordunk sem áll fenn, addig

az atlétikában Kovács Szabó és Darányi neve mellett áll a világrekordot jelző szám

Külföldi világrekorderek nalu k

Nem enné teljes beszámolóak akkor, ha a külföldi versenyzőknek nálunk elért világrekordjait nem sorolnánk fel. Az úszásban a német Bathe-nak már megemlített eredményétől a svéd Arne Borg az 1926-os budapesti Európa-bajnokságon adta át a multnak az ausztráliai Boy Charlton párisi olimpiai világrekordját 29:04.4 mp idejével, hogy négy év múlva Bolognában

egy átnulafott ójzaka után ezen az eredményen is közel egy perccel javítsón. párisi olimpián elért 29:04 méteres eredményt is.

Az atlétikában több világrekord esett nálunk. 1926 június 6-án a német Otto Peltzer dr. az 500 méteres síkfutás világrekordját 1:03.6 mp-re, míg három év múlva, 1929 június 15-én az olasz Tavernari 1:03 mp-re javítja Peltzer eredményét, amelyet a másodiknak befutó Barsi is kéttized másodperccel túlszárnyalt. Még három világrekordot állítottak be külföldiek Budapesten, 1933 augusztus 12-én az amerikai atlétika budapesti szereplése alkalmával a néger Metcalfe, a „fekete mozdony” 100 méteren 10.3, 220 yardon pedig 29.6 mp-cel állította be a fennálló világrekordot, míg ugyanezen a napon Morris a 110 méteres gátfutásban 1:4 mp-ért ért el, ami ugyancsak egyenlő volt a világrekorddal.

Miért nem világrekord Bauer Rezső dobása?

Magyar világrekordként szokták emlegetni Bauer Rezsőnek az 1900-ban tartott párisi olimpián elért 26.04 méteres eredményét is.

Ezzel Bauer Rezső aranyérmét szerzett, de akkoriban még nem tartották a diszkoszvetésben világrekordot számon. Ennek oka az volt, hogy a diszkoszvetők

hol négyszögletes, hol kör alakú eldobóhelyről végezték el dobásukat, hol simaszélű, hol recesszélű diszkosszal dobtak.

Ennek emlékért orzi még a jelenlegi listán is szereplő 48.24 méteres, a finn Taipale által recesszélű diszkosszal elért világrekord. A diszkoszvetésben a világrekordokat csak 1913 június 6-án tartják nyilván és ezért nem szerepel Bauer Rezső neve ebben a sorban.

NE FELEJTSE EL MINDEN NAP MEGVENNI A KIS UJSÁGOT!

Teleki Sándor gróf lett újból a tornaszövetség elnöke

A Magyar Országos Torna Szövetség vasárnap delelőit tartotta évi rendes közgyűlését az Országos Testnevelési Tanács székházának tanácsstermében. Gróf Teleki Sándor elnök megnyitotta szavaiban megemlékezett az elmúlt év eseményeiről, kiemelve a magyar tornászok olimpiai szereplését. Elismeréssel emlékezett meg a MOTESZ volt elnökének, Demény Károlynak a magyar tornászattal foglalkozó kitünő tanulmányáról. Majd a szövetség jövő terveit ismertette. Az elnöki megnyitó után Soós Géza főtitkari jelentésében a hölgy olimpiások berlini szereplésével foglalkozott, majd bejelentette az ifjúsági tömegsport örvendés fellendülését. Megemlítette, hogy 6600 ifjú viseli a MOTESZ ezüst-, bronz- és vasjelvényét. Jelentésében kiemelte a leventék körében örvendésen tört hódító tornászot. Dr. Zárasky alelnök, pénztáros ismertette ezután a pénztári jelentését és az 1937. évi költségvetést. A közgyűlés felmentvénvk megadása után a tisztikar megválasztására került sor. Elnökké újból egyhangúlag gróf Teleki Sándort választották meg.

Győzött a Kereskedelmi Bank kardcsapata

A Pénzüntezeti Sport Liga vasárnap delelőit rendezett Bán Achilles vándorjás kardcsapatszerenyének győztese a Kereskedelmi Bank csapata (dr. Mosonyi, Müller, Korach, dr. Práradni és Rajna) 4 győzelemmel. 2. a Hételbank csapata 3 győzelemmel. 3. a Pénzüntezeti Központ 2 győzelemmel. 4. Angol-Magyar Bank 1 győzelemmel.

Hírek

Csökken a hideg

A Meteorológiai Intézet jelenti január 24-én délelőtt:

Nyugateurópában változatlanul tovább tart a nagyon enyhe, Keleteurópában pedig a rendkívül hideg időjárás. A francia partokon 15 fok fölé emelkedett a hőmérséklet, Keleteurópában mínusz 20—mínusz 25 fok alá süllyedt. Hazánkban is fokozódott a hideg, az Alföld északi részén a talajmenti rétegekben meghaladta a mínusz 20 fokot. Sok helyen, kivált a nyugati megyékben köd és egyes helyeken ködszítalás volt. A hóviszonyok nem változtak. A hóréteg vastagsága ma reggel a hegyekben: Budai hegyek: Rózsadomb 7, Svábhegyi nyereg 7, Szépvölgy 8—10 centiméter; Pilis: Dobogókő 12, Nagyvilám 8; Börzsöny: Kisinőc 11; Cserhát: Salgótarjáni turistaház 7; Mátra: Kékes 24; Bükk: Egri várhegy 12 centiméter; Bakony: Farkasgyepű hófoltok. A Balaton jegének vastagsága Keszthelyen 21, Siófokon 20, Kenesén 17 centiméter.

Budapesten ma délelőtt a hőmérséklet mínusz 4 Celsius-fok, tengerszintre átszámított légnyomás 773 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás a következő 24 órában: Élénkebb délkeleti-déli szél, ködképződés, főleg a déli megyékben kisebb havazás, Nyugat felől a hideg lassú csökkenése.

UGAKI TABORNOK MEGHÍVÁST KAPOTT A KORMÁNY MEGALAKÍTÁSÁRA TOKIÓ, január 24.

A Domei-iroda jelentése szerint Kurahel Yuasa főpecsétor vasárnap délelőtt Oxit-suba, az agg Saionji herceg lakóhelyére utazott, hogy a herceggel az új kormányelnök kérdésében tanácskozzék.

Készül a béke az amerikai autógyártásban. Detroitból jelentik: A General Motors Társaság az üzemek részleges újramegnyitását tervezi. Kedden indul meg a munka és heti két napon 95.000 munkást foglalkoztatni. A sztrájk által érintett munkások száma 125.000. Perkins asszony munkügyi államtitkár Washingtonban kijelentette, hogy a munkügyi minisztérium megbeszélést akar létesíteni a gyárak vezetősége és Lewis szakszervezeti vezér között és a jelek arra mutatnak, hogy a két fél hajlandó összeülni tanácskozásra.

Marólógus szerelmi dráma Dunaszentgyörgyön. Szekszárdról jelenti a Magyar Hétfő tudósítója: Érdekes szerelmi ügyet tárgyalt a szekszárdi törvényszék. Súlyos testisértés büntetéssel volt vádolva Régi Mária 24 éves lány, mert Dunaszentgyörgy községben marólúggal arcul öntötte Markovics János fiatalembert. Markovics ugyanis udvarolt a lánynak és azt ígérte, hogy feleségül fogja venni. A lány, amikor meghallotta, hogy a fiú nem fogja feleségül venni, kérdőrekonta és szemrehányásokkal illette. Markovics kijelentette, hogy szakít vele. A lány ekkor kétségbeesésében tömény lúgkoldatot kapott elő és a fiatalember arcába öntötte. Az erős maró folyadék súlyosan összeégette Markovics arcát. A lány azután borotvapengével felvágta az ereit. A törvényszék előtt azzal indokolta meg tettét, hogy kétségbe volt esve, hogy a második vőlegénye is elhagyja, öngyilkos akart lenni és csak véletlenül öntötte le a férfit. A törvényszék csak súlyos testi sértés vétségében mondotta ki bűnösnek és a nagyszámú enyhítő körülmény figyelembevételével két-hónapi fogsázbüntetésre ítélte, amelyet azonban három évi próbaidőre felfüggesztett. Az ítélet jogerős.

Vadászbaleset. Gyöngyösről telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója. Abasár község határában vadászgatott Grotz János községi bíró. Vadászás közben eddig még kiderítetlen körülmények között elslitt a községi bíró fegyvere, de oly szerencsétlenül, hogy a lövedék Grotz János lábát érte. Súlyos állapotban szállították a szerencsétlen embert a gyöngyösi kórházba.

Vörhenyjárvány Baján. Bajáról telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: A tisztiorvos megállapítása szerint a városban az utóbbi napokban kisebb mértékű vörhenyjárvány tört ki. A tisztifőorvos úgy intézkedett, hogy a tanítóképzet több napra zárják be.

A bajai Önségélyező Hitelszövetkezet elnökének rágalmazási pere. Bajáról telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: Rendkívül érdekes sajtópert fog tárgyalni hétfőn a bajai törvényszék. Az ügy vádlottja Ezsöly Mihály nyugalmazott állampénztári tanácsos, akit isseni Iszer Henrik, a bajai Önségélyező Hitelszövetkezet elnöke perelt be rágalmazásért. Ezsöly az egyik lapban megtámadta Iszer Henriket és azt állította róla, hogy nemesi előnevét jogtalanul használja, azonkívül pedig 40.000 pengő vagyonra van, amelyet eltitkol a hatóságok elől. A tárgyalást rendkívül nagy érdeklődés előzi meg.

Munkabéremelést és fizetési szabadságot kapnak az ózdi munkások. Miskolcra telefonálja a Magyar Hétfő tudósítója: Az ózdi vasgyár vezetősége a kapukra kifüggesztett hirdetőnyelben közölte a munkásokkal, hogy január 1-ig visszamenőleg felemeli bérüket és bevezeti a fizetési szabadság rendszerét. Ez azt jelenti, hogy a multtal ellentétben, a munkások szabadságuk tartalma alatt is megkapják bérüket. A béremelés összegét még nem közölték, ez csak február 1-én kerül nyilvánosságra.

A sztrájkoló amerikai autógyári munkások a Michigan-állambeli Flintben felborítják a kocsikat,

Páris város képviselőtestülete elhatározta, hogy a francia főváros minden lakosát gázálarcra látja el. A gázálarcok tömeges gyártását már megkezdték.

A Garmisch-Partenkirchenben rendezett téli sporthét osztrák résztvevőinek csoportja.

Ezer új teherautót indítottak útnak Barcelona felé. Párisból jelentik: Egyes lapjelentések szerint Párisból délre, Bourg-la-Reine-nél, a Dél-Franciaországba vivő országúton ismét hadianyaggal, élelmiszerekkel és ruházati cikkekkkel megrakott két tehergépkocsit foglaltak le; a kocsik Spanyolországba igyekeztek. A kocsivezetőket letartóztatták. Az „Echo de Paris” közli, hogy az egyik montreuili gyárból a legutóbbi négy-öt hónap alatt több mint ezer teljesen új tehergépkocsit indítottak útnak Barcelonába, a kocsikat különféle árukkal rakták meg, valószínűleg hadianyaggal is. A lap a továbbiakban azt a kérdést intézi a külügyminiszterhez, van-e tudomása arról, hogy naponta többszáz hadianyaggal megrakott teherkocsi halad át a marseillei pályaudvaron és hogy az arenci kikötői pályaudvaron jelenleg is hadianyagot szállító harminchétfő vonat van?

VILLAMOS FŐZÉS, FANKSÍTÉS ÉS HAZTARTÁSI KÉSZÜLÉKEK BEMUTATÁSA. A farsangra való tekintettel az V. Honvéd-u. 22. sz. alatti Elektromos kiállításon a hetenkint szerdán délután fél 6 órai órával tartandó bemutató-előadáson és a mindennapi, esütőtőlökön és pénteken délelőtt fél 10-kor kezdődő főzési gyakorlatokon szalagos farsangi fánk sütését, valamint a villamos hástartási készülékeket is bemutatják. Belépés, ruhátér díjtalan. A kiállítás nyitva: hétköznapokon d. e. 9-3 és d. e. 4-7 óráig.

Olaszország ellenéz minden beavatkozást a spanyol polgárháborúba. Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője írja: Félhivatalosan megerősítik, hogy a brit jegyzékre adandó olasz választ hétfőn adják át. Ismeretes, hogy Olaszország már világosan megjelölte magatartását. Olaszország a teljes benemavatkozás mellett foglalt állást, vagyis ellenez minden közvetlen és közvetett beavatkozást, akármilyen is ennek megjelenési formája, vagyis akár önkéntesekről, politikai propagandáról, vagy pénzügyi segítségről van is szó. Olaszország véleménye szerint az általános ellenőrzést mind a tengeren, mind pedig a szárazföldön meg kell valósítani. Végül azt hiszik itt, hogy körvonalazni kell az álláspontokat további pontokra vonatkozóan is, elsősorban a nem spanyol harcosok honosításának kérdésében.

Leugrott a villamosról, autó alá került. Súlyos autószerencsétlenség történt vasárnap este a Soroksári-út és Lackovics-utca sarkán. Lőkő Mária 16 éves varróleány, aki a 88-as jelzésű villamoson utazott, mielőtt a kocsit megállt volna, leugrott arról és a vele szembejövő B. E. 196. rendszámú autó alá került. A szerencsétlen leány súlyos fejsérüléseket szenvedett. A mentők bevitték a Szent István-kórházba.

Sport hírek

Csák Ibolya 155 cm-t ugrott

Klubközli női atlétikai verseny színhelye volt vasárnap délután a Nemzeti Torna Csarnok, amely alkalommal az Olympia és a Nemzeti Torna Egylet hölgyei mérköztek egymással. A mérkőzés az Olympia győzelmével végződött 32:10 pontarányban.

Helyből távolugrás: 1. Balkányi NTE 249 cm. 2. Csak NTE 239, 3. Kolos Olympia 230 cm.

Súlylökésben: 1. Barcza Olympia 876 cm. 2. Kis Olympia 860, 3. Kronics Olympia 827.

Magasugrás: 1. Csák NTE 155 cm. 2. Kolos Olympia 130 cm. 3. és 4. Kis Olympia és Barcza Olympia 125. cm.

Labdadobásban: 1. Barcza Olympia 21 m. 20 cm. 2. Kis Olympia 18 m. 25 cm. 3. Weber Olympia 18 m 07 cm.

Helyből hármásugrásban: 1. Kolos Olympia 671 cm. 2. Balkányi NTE 669 cm. 3. Lukács Olympia 657 cm.

5×40 méteres stafétafutásban: 1. Az Olympia B) csapata. 2. az Olympia A) csapata. 3. az Olympia C) csapata.

Garmisch-partenkirchen második napja

Garmisch-Partenkirchen, január 24.

A téli sporthét második napján, vasárnap a Gudi-hegyen lévő olimpiai távon a műlesiklóversenyt bonyolították le, amelyet le Fort báró jelölt ki. A pályán 31 kaput állítottak fel. A pompás hideg napsütéses időben le-bonyolított versenynek rendkívül nagyszámú közönsége volt.

A lesikló- és műlesiklóverseny eredménye alapján az összetett versenyben az új FIS szabályok szerinti számítás.

Férfiak: 1. R. Wörndle 6:53 (műlesiklás: 63.3 és 61.4). 2. W. Walch osztrák 7:17 (59.5 és 61.4). 3. R. Cranz 7:44.5 (60.1 és 81). 4. J. Seelos osztrák 7:49.3 (64.6 és 71.1). 5. H. Pfnür 7:52.1 (74.7 és 64.1). 6. H. Lantschner 7:52.5 (61.9 és 84.4). ... 17. Sörensen norvég 8:52.5.

Hölgyek csoportjában: 1. Crisl Cranz 7:37 (75.3 és 73.8). 2. K. Grasseger 8:18 (89.4 és 82.7). 3. G. Jehl 10:41 (106.5 109.2).

A nemzetközi jégkorongtornán szombaton este a Berlini Korcsolyázó Club csapata 2:0 (0:0, 1:0, 1:0) arányban verte a stockholmi Göta együttesét. A berliniek mindkét gólját Jaenecke ütötte. A svéd csapat legjobb játékosa Esda kapus volt.

Nehezen győzött az osztrák válogatott Párisban

Páris, január 24.

Nehéz küzdelem vívott vasárnap délután az osztrák válogatott csapat a franciák ellen a Parc des Princes stadionban. Az első félidőben az osztrák nem istudtak fölényre szert tenni. Mindkét csapat egy-egy gólt ért el. Szünet után fölénybe kerültek a bécsiék és a remekül dolgozó francia védelem nem tudta megakadályozni, hogy egy góllal meg ne nyerjék a mérkőzést. A meccs végeredménye 2:1 (1:1).

A román király fiére vörhenyben megbetegedett. Bukarestből jelentik: Miklós román herceg, Károly király fiére vörhenyben megbetegedett. A betegség rendes lefolyású.

Rendszeres légijárat Valencia és Franciaország között. Valenciából jelentik: Hír szerint legközelebb rendszeres légijárat indul meg Valencia és Franciaország között. A szolgáltatást az Air France és a LAPE spanyol társaság repülői látják el.

Halálra ítélték a bilbaói polgárőrség öt tagját. Bilbaóból jelentik: A polgárőrség több tisztje és közlegénye ellen indított per vasárnap befejeződött a bilbaói népbíróság előtt. Öt vádlottat halálra ítélték, a többi felmentették.

Kényszerleszállást hajtottak végre a világ körül repülő francia pilóták. Párisból jelentik: Hivatalos jelentés szerint Doret és Micheletti repülők a rossz idő miatt Tiencsin közelében kényszerleszállást hajtottak végre. A két repülőnek semmi baja sem történt.

Francia-török megegyezés az alexandreti kérdésben. Genfből jelentik: Az alexandreti szandzsák kérdésében elvi megegyezés jött létre a francia és török kiküldöttek között. A szandzsák területe Sziriához fog tartozni, a Népszövetség által biztosított széleskörű önkormányzat mellett. Minden külső támadás ellen francia-török katonai egyezmény biztosítja a szandzsákokat.

AZ ARANYER szekeredés folytán súlyosodik, sőt többnyire abból is keletkezik. A Darmol könnyebbülést szerez, mert enyhe hajló hatásával a megszokás következménye nélkül elhárítja a székletével fájalmasságát.

Szerkesztésért felel: LÉVAI JENŐ
Kiadásért felel: DR. BALINT MOZES
Stádium sajtóvállalat Rt.
Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 4.
Feloldás: György Aladár igazgató.